

## Projekt Bliźniaczy PL2005/IB/EC-01

# Dyrektywa wyroby budowlane 89/106/EWG



Publikacja przygotowana dzięki  
wsparciu finansowemu Unii Europejskiej



Dyrektywa  
wyroby budowlane  
89/106/EWG

WARSZAWA 2008



Publikacja sfinansowana przez Unię Europejską w ramach Projektu Transition Facility 2005 nr PL2005/017-488.02.02 „Wsparcie MSP we wdrażaniu dyrektyw nowego i globalnego podejścia”



Ministerstwo Gospodarki

Ministerstwo Gospodarki  
Plac Trzech Krzyży 3/5  
00-507 Warszawa  
tel. (+48 022) 693 50 00  
[www.mg.gov.pl](http://www.mg.gov.pl)



POLSKA AGENCJA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI  

---

POLISH AGENCY FOR ENTERPRISE DEVELOPMENT

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości  
ul. Pańska 81/83  
00-834 Warszawa  
tel. (+48 022) 432 80 80  
[www.parp.gov.pl](http://www.parp.gov.pl)



Fundacja  
**FUNDUSZ WSPÓŁPRACY**

Fundacja „Fundusz Współpracy”  
ul. Górnośląska 4A  
00-444 Warszawa  
[www.cofund.org.pl](http://www.cofund.org.pl)

*Niniejsza broszura została opublikowana dzięki pomocy finansowej Unii Europejskiej. Za treść tej broszury odpowiada Ministerstwo Gospodarki oraz Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, poglądy w niej wyrażone nie odzwierciedlają w żadnym razie oficjalnego stanowiska Unii Europejskiej.*

*Treść broszury została opracowana przez ekspertów krótkoterminowych, w ramach umowy współpracy bliźniaczej nr PL2005/IB/EC-01 realizowanej w ramach ww. projektu Transition Facility 2005.*

ISBN 978-83-60009-71-0

Nakład: 1500 egzemplarzy

Warszawa 2008

Opracowanie graficzne i druk  
**DjaF** 30-092 Kraków, ul. Kmiotowicza 1  
tel./faks (0-12) 636 32 40, e-mail: [djaf@djaf.pl](mailto:djaf@djaf.pl)

# Spis treści

1. Wprowadzenie	5
2. Informacje podstawowe o dyrektywie i polskim ustawodawstwie	6
3. Zakres dyrektywy	6
3.1. Zastosowane skróty	7
4. Powiązania z innymi dyrektywami	7
4.1. Dyrektywa ogólne bezpieczeństwo produktów (2001/95/WE)	8
4.2. Dyrektywa odpowiedzialność za produkty wadliwe (85/374/EWG)	8
4.3. Dyrektywa procedury udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (98/34/WE)	8
4.4. Dyrektywy zamówienia publiczne	9
5. Wymagania podstawowe	10
6. Zharmonizowane specyfikacje techniczne	11
6.1. Europejskie normy zharmonizowane – załącznik ZA	12
6.2. Europejskie aprobaty techniczne (ETA)	13
6.3. Ogólne zasady ubiegania się o ETA	14
6.4. Procedury specjalne stosowane w przypadku wyrobów o mniej istotnym wpływie na zdrowie i bezpieczeństwo	16
7. Ocena zgodności wyrobów budowlanych	16
7.1. Systemy potwierdzania zgodności	16
7.2. Wstępne badanie typu (ITT)	18
7.3. Zakładowy system kontroli produkcji	18
7.4. Jednostki notyfikowane	19
7.5. Jednostki aprobujące	20
7.6. Notyfikacja	20
7.7. Baza danych NANDO	20
7.8. Wybór jednostki notyfikowanej	20
8. Oznakowanie CE zgodnie z dyrektywą wyroby budowlane	21
8.1. Informacje podawane przy oznakowaniu CE	21
8.2. Przykłady oznakowania CE	22
8.3. Deklaracja zgodności wystawiona przez producenta	23
8.4. Powiązania z innymi dyrektywami nowego podejścia wymagającymi oznakowania CE	23
9. Wskazówki dla producentów i importerów	23
10. Dokumenty interpretacyjne do dyrektywy wyroby budowlane	25
10.1. Dokument interpretacyjny B – Zdefiniowanie zakładowego systemu kontroli produkcji w specyfikacjach technicznych dla wyrobów budowlanych	25
10.2. Dokument interpretacyjny C – Sposób postępowania z zestawami i systemami w ramach dyrektywy wyroby budowlane	26
10.3. Dokument interpretacyjny D – Oznakowanie CE w ramach dyrektywy wyroby budowlane	26
10.4. Dokument interpretacyjny E – Poziomy i klasy w ramach dyrektywy wyroby budowlane	27
10.5. Dokument interpretacyjny F – Trwałość a dyrektywa wyroby budowlane	28
10.6. Dokument interpretacyjny G – Europejski system klasyfikacji odporności ogniowej wyrobów budowlanych	29
10.7. Dokument interpretacyjny H – Zharmonizowane podejście do substancji niebezpiecznych w ramach dyrektywy wyroby budowlane	30
10.8. Dokument interpretacyjny J – Uzgodnienia przejściowe w ramach dyrektywy wyroby budowlane	30

10.9. Dokument interpretacyjny K – Systemy potwierdzania zgodności oraz rola i zadania jednostek notyfikowanych w obszarze dyrektywy wyroby budowlane. . . . .	31
10.10. Dokument interpretacyjny L – Zastosowanie eurokodów . . . . .	31
10.11. Dokument interpretacyjny M – Wstępne badanie typu oraz zakładowy system kontroli produkcji. . . . .	31
<b>11. Przydatne adresy internetowe . . . . .</b>	<b>32</b>

# 1. Wprowadzenie

Producenci zamierzający wprowadzić wyroby do obrotu na rynku Europejskiego Obszaru Gospodarczego odpowiadają za zgodność tych wyrobów ze stosownymi dyrektywami europejskimi. Umieszczenie oznakowania CE wiąże się ze zgodnością z dyrektywami nowego podejścia. W 2001 r. po raz pierwszy można było wprowadzać do obrotu na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego wyroby budowlane ze znakiem CE oparte na zharmonizowanej normie europejskiej. W chwili obecnej oznakowanie CE można umieszczać na ponad 300 wyrobach budowlanych. Z tego właśnie powodu dla producentów bardzo cenna jest wiedza o europejskim prawodawstwie dotyczącym wyrobów budowlanych, a szczególnie o przepisach regulujących wprowadzanie do obrotu własnych wyrobów producenta.

Dyrektywę wyroby budowlane można uznać za specjalną dyrektywę w ramach nowego podejścia, ponieważ pewne zasadnicze kwestie, omawiane w niniejszej broszurze, są traktowane w tej dyrektywie inaczej, aniżeli w pozostałych aktach prawnych nowego podejścia. Zgodnie z dyrektywą wyroby budowlane wyroby te muszą posiadać takie właściwości, by obiekty, w które są wbudowywane, spełniały wymagania podstawowe<sup>1</sup>. Ponadto dyrektywa wyroby budowlane wprowadza mechanizm w postaci europejskiej aprobaty technicznej, która stanowi techniczną ocenę przydatności wyrobu do danego zastosowania. Aprobaty techniczne wydawane są na wyroby nie objęte żadną normą zharmonizowaną, oraz na takie, dla których nie zlecono jeszcze opracowania żadnej normy zharmonizowanej, a także na wyroby różniące się znacznie od produktów opisanych w normach zharmonizowanych. Ponadto Komisja Europejska określa procedury oceny zgodności dla wyrobów lub rodzin wyrobów opierając się na o metodach przedstawionych w załączniku do dyrektywy. Tym samym moduły oceny zgodności przewidziane w Nowym Podejściu nie mają zastosowania do wyrobów budowlanych.

Należy zauważyć, że celem dyrektywy nie jest harmonizacja przepisów dotyczących obiektów budowlanych. Państwa członkowskie oraz inwestorzy z sektora publicznego lub prywatnego mogą swobodnie ustanawiać własne wymagania odnośnie do właściwości użytkowych obiektów, a zatem i wyrobów budowlanych, lecz muszą zgłaszać je do Komisji Europejskiej. Dyrektywa wyroby budowlane wprowadza harmonizację metod prowadzenia badań, metod deklarowania właściwości użytkowych wyrobu i związanych z nimi wartości liczbowych, a także metod prowadzenia oceny zgodności. Dobór wartości wymaganych w przypadku takiego, czy innego, przeznaczenia wyrobu należy do organów prawodawczych każdego państwa członkowskiego, lecz organy te muszą uwzględniać istniejące poziomy i klasy określonych właściwości. Podpisując Traktat Unii Europejskiej państwa członkowskie zobowiązały się nie wprowadzać dodatkowych barier utrudniających obrót wyrobami ze znakiem CE.

<sup>1</sup> W sektorze budownictwa w polskich aktach prawnych oraz normach zharmonizowanych przyjęto termin „wymagania podstawowe” dla ang. wyrażenia *essential requirements*.

## 2. Informacje podstawowe o dyrektywie i polskim ustawodawstwie

Dyrektywa Rady 89/106/EWG zmieniona dyrektywą Rady 93/68/EWG została przeniesiona na grunt polskiego ustawodawstwa za pomocą następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 881),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz.U. z 2004 r. Nr 195, poz. 2011),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz.U. z 2004 r. Nr 198, poz. 2041),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie aprobat technicznych oraz jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania (Dz.U. z 2004 r. Nr 249, poz. 2497).

Wdrożoną dyrektywę należy stosować łącznie z Ustawą o systemie oceny zgodności z 30 sierpnia 2002 r. (Dz.U. z 2002 r. Nr 166 poz. 1360 ze zmianami, tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 204 poz. 2087, istotna zmiana od 7 stycznia 2007 r.: Dz.U. z 2006 r. Nr 249 poz. 1834).

Polski Komitet Normalizacyjny (PKN), jako krajowa jednostka normalizacyjna, reprezentuje interesy Polski w Europejskim Komitecie Normalizacyjnym (CEN).

INSTYTUT TECHNIKI BUDOWLANEJ (ITB) w Warszawie jest jednostką aprobującą upoważnioną do wydawania europejskich aprobat technicznych; jest także członkiem Europejskiej Organizacji Aprobatek Technicznych (EOTA).

W Polsce organem odpowiedzialnym za autoryzację polskich jednostek oceny zgodności jest minister właściwy ds. budownictwa, a organem notyfikującym jednostki oceny zgodności Komisji Europejskiej i innym państwom członkowskim, jest minister właściwy ds. gospodarki.

Polskie Centrum Akredytacji (PCA) jest krajowym organem akredytującym, upoważnionym do akredytowania jednostek certyfikujących, kontrolujących, laboratoriów badawczych i wzorcowych.

Organem odpowiedzialnym za nadzór rynku wyrobów budowlanych jest Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (<http://www.gunb.gov.pl/>).

## 3. Zakres dyrektywy

Dyrektywa 89/106/EWG wyroby budowlane zwana w skrócie dyrektywą CPD (akronim od angielskiej nazwy **C**onstructed **P**rodukt **D**irective) jest tak zwaną dyrektywą nowego podejścia, a jej celem jest przyczynianie się do tworzenia wspólnego rynku europejskiego poprzez eliminację barier technicznych utrudniających obrót wyrobami budowlanymi na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Zgodnie z zasadami nowego podejścia wyroby spełniające wymagania podstawowe dyrektywy CPD oraz wymagania zasadnicze innych, mających zastosowanie dyrektyw, kwalifikują się do umieszczenia na nich oznakowania CE i mogą być wprowadzone do obrotu w dowolnym miejscu na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Na mocy dyrektywy CPD producent może umieścić oznakowanie CE, jeśli wyroby budowlane są zgodne ze stosownymi zharmo-

nizowanymi specyfikacjami technicznymi. Zharmonizowane specyfikacje techniczne, o których mowa w dyrektywie CPD, to normy zharmonizowane i europejskie aprobaty techniczne.

Dyrektywa CPD ma zastosowanie do każdego wyrobu budowlanego wykonanego w celu wbudowania na stałe w obiekt budowlany zarówno budynek, jak i budowlę inżynierii lądowej lub wodnej. Obiekty te powinny spełniać sześć podstawowych wymagań podstawowych dotyczących: bezpieczeństwa, zdrowia ludzkiego, ochrony obywateli oraz środowiska. Owe wymagania podstawowe określone przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zostały przekształcone na właściwości wyrobów i włączone do zharmonizowanych specyfikacji technicznych, stosowanych w trakcie oceny wyrobów budowlanych.

Zharmonizowane specyfikacje techniczne, jak już wspomniano, to europejskie normy zharmonizowane, które są normami wyrobu, opracowywanymi przez Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) oraz europejskie aprobaty techniczne (ETA – *European Technical Approval*) wydawane przez jednostkę aprobującą, zrzeszoną w Europejskiej Organizacji Aprobatach Technicznych (EOTA – *European Organisation for Technical Approvals*).

Oznakowanie CE związane z wyrobami budowlanymi jest potwierdzeniem, że ich producenci uczynili wszystko, co niezbędne, aby zapewnić zgodność wyrobów ze stosownymi przepisami. Wymagany poziom oceny zgodności dla wyrobów budowlanych jest określony w decyzjach Komisji Europejskiej i podany w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych.

### 3.1. Zastosowane skróty

CEN	Europejski Komitet Normalizacyjny (fr. <i>Comité Européen de Normalisation</i> )
CENELEC	Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (fr. <i>Comité Européen de Normalisation Electrotechnique</i> )
CPD	dyrektywa Rady 89/106/EWG (dyrektywa o wyrobach budowlanych)
CUAP	wspólna wykładnia procedur oceny dla europejskiej aprobaty technicznej
CWFT	klasyfikowane bez dalszych badań
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EOTA	Europejska Organizacja Aprobatach Technicznych
ETA	europejska aprobata techniczna (dyrektywa CPD, rozdział III, typ „specyfikacji technicznej”)
ETAG	wytyczne do europejskich aprobatach technicznych
FPC	zakładowy system kontroli produkcji <sup>2</sup> (ZKP)
ITT	wstępne badanie typu
NB	jednostka notyfikowana
NPD	właściwość użytkowa nie oznaczona

## 4. Powiązania z innymi dyrektywami

Orientowanie się w innych dyrektywach europejskich, odgrywających istotną rolę w europejskim systemie prawodawstwa dotyczącego wyrobów, jest bardzo przydatne, bowiem dyrektywy są często ze sobą powiązane, a ich postanowienia mogą wzajemnie na siebie oddziaływać. W niniejszym rozdziale omówiono dyrektywy określane jako dyrektywy horyzontalne, tzn. takie które nie mają zastosowania do konkretnych grup wyrobów, lecz ogólnie do wszystkich i mogą mieć znaczenie również dla wyrobów budowlanych.

<sup>2</sup> W prawie polskim i normach zharmonizowanych wprowadzonych do zbioru Polskich Norm funkcjonuje akronim ZKP.

## 4.1. Dyrektywa ogólne bezpieczeństwo produktów (2001/95/WE)

Celem dyrektywy ogólne bezpieczeństwo produktów jest zapewnienie, aby produkty konsumencie wprowadzane do obrotu nie stwarzały zagrożenia w normalnych warunkach użytkowania. W dyrektywie zawarto postanowienia, w których wymaga się od producentów wprowadzania do obrotu wyłącznie bezpiecznych wyrobów oraz informowania o ewentualnym ryzyku związanym z wyrobem. Ponadto zobowiązuje państwa członkowskie do kontrolowania wyrobów dostępnych na rynku i informowania Komisji Europejskiej o działaniach podejmowanych na podstawie procedury przewidzianej w klauzuli ochronnej albo systemu informacji o poważnych zagrożeniach wymagających natychmiastowych działań.

Dyrektywa ogólne bezpieczeństwo produktów obejmuje nowe, używane i odnowione wyroby oferowane w ramach działalności komercyjnej i przeznaczone dla konsumentów lub takie, które prawdopodobnie mogą być użytkowane przez konsumentów. Artykuł 2 dyrektywy ogranicza zastosowanie wymagań bezpieczeństwa dyrektywy wyłącznie do produktów nie objętych unijnymi przepisami (np. innymi dyrektywami) w zakresie bezpieczeństwa.

Ponieważ dyrektywa wyroby budowlane zawiera postanowienia dotyczące bezpieczeństwa wyrobów budowlanych, zakłada się, że dyrektywa ogólne bezpieczeństwo produktów nie ma zastosowania do wyrobów budowlanych w zakresie wymagań podstawowych dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników obiektów budowlanych. Z kolei ochrona zdrowia i bezpieczeństwa pracowników nie mieści się w zakresie dyrektywy wyroby budowlane.

## 4.2. Dyrektywa odpowiedzialność za produkty wadliwe (85/374/EWG)

Dyrektywa odpowiedzialność za produkty wadliwe ma zastosowanie do wszystkich wyrobów objętych dyrektywami nowego podejścia, a zatem również do wyrobów budowlanych. Wymusza ona na dostawcach produkcję bezpiecznych wyrobów, by nie musieli oni ponosić kosztów związanych z odpowiedzialnością za wyrób wadliwy. W konsekwencji dyrektywy nowego podejścia i dyrektywa odpowiedzialność za produkty wadliwe uzupełniają się wzajemnie zapewniając odpowiedni poziom ochrony.

Fundamentalną regułą, na której opiera się dyrektywa odpowiedzialność za produkty wadliwe, jest odpowiedzialność producenta za szkody wyrządzone ludziom lub mieniu na skutek wady w wykonanym przez niego wyrobie.

Wytwórcy gotowych wyrobów lub komponentów gotowych wyrobów, producenci dowolnych surowców, każdy podmiot występujący w roli producenta (np. na skutek umieszczenia swego znaku handlowego na wyrobie), jak również importerzy wprowadzający do obrotu na wspólnym rynku produkty z krajów trzecich – wszystkie te podmioty traktowane są jako producenci w świetle dyrektywy o odpowiedzialności za produkty wadliwe. Jeśli nie można ustalić, kto jest producentem, to każdy dostawca danego wyrobu staje się za niego odpowiedzialny, chyba że poda poszkodowanemu w rozsądnym terminie tożsamość producenta lub podmiotu, który dostarczył mu dany wyrób. Jeśli kilka podmiotów jest odpowiedzialnych za daną szkodę, ponoszą one tę odpowiedzialność wspólnie, dzielą się nią proporcjonalnie.

W dyrektywie odpowiedzialność za produkty wadliwe nie wymaga się od państw członkowskich uchylania krajowych przepisów regulujących kwestie odpowiedzialności. W konsekwencji postanowienia dyrektywy uzupełniają zbiór krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności, a decyzja o wyborze podstawy prawnej składanej skargi należy do poszkodowanego.

## 4.3. Dyrektywa procedury udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (98/34/WE)

Pojawieniu się nowych barier, utrudniających obrót towarami na skutek wprowadzenia różnych krajowych norm technicznych i przepisów, zapobiega się w UE dzięki procedurze zawar-

tej w dyrektywie 98/34/WE. Państwa członkowskie mają obowiązek zgłaszać projekty przepisów i norm technicznych Komisji Europejskiej i innym państwom członkowskim. W trakcie tzw. okresu bezruchu (ang. *standstil* – jest też tłumaczone w polskich dokumentach, jako okres zawieszenia lub przestoju) nie można tych przepisów i norm uchwalać, aby Komisja Europejska i inne państwa członkowskie mogły ewentualnie zareagować, poprzez zgłoszenie uwag, itp. Jeśli nie zareagują w trakcie okresu bezruchu, projekty przepisów i norm mogą zostać wprowadzone w życie. Okres bezruchu liczy zazwyczaj trzy miesiące, lecz może wynosić również dwanaście miesięcy, jeśli akurat trwają prace na poziomie UE lub w innym państwie członkowskim nad aktem prawnym lub normą o podobnym charakterze. Ponadto dyrektywa 98/34/WE daje Komisji możliwość zwrócenia się – po skonsultowaniu się z państwami członkowskimi – do europejskich instytucji normalizacyjnych z propozycją opracowania norm europejskich.

#### 4.4. Dyrektywy zamówienia publiczne

Zamówienia publiczne podlegają przepisom unijnym i międzynarodowym. Przepisy te wymagają od zamawiających z sektora publicznego stosowania przejrzystych, otwartych procedur zapewniających równoprawne warunki konkurencji dla zainteresowanych dostawców lub wykonawców. Wprowadzenie zasad konkurencji do zamówień publicznych pozwala na skuteczny przydział środków publicznych poprzez zapewnienie możliwie jak najlepszych rezultatów zarówno pod względem jakości, jak i kosztów, umożliwiając jednocześnie firmom pełne skorzystanie z zalet wspólnego rynku.

Dla sektora budowlanego szczególne znaczenie mają dwie dyrektywy:

- dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.Urz. UE z 30.04.2004 L 134, s. 1),
- dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień na roboty budowlane, dostawy, usługi (Dz.Urz. UE z 30.04.2004 L 134, s. 114).
- Na mocy wymienionych dyrektyw wszystkie instytucje publiczne mają obowiązek ogłaszania przetargów dla wszystkich podmiotów europejskich w sytuacji, gdy szacowana kwota zamówienia przekracza poziom progowy określony w dyrektywach. Ponadto w dyrektywach przewidziano również procedury publikacji ogłoszeń o przetargach oraz decyzji o przyznaniu zamówienia.

Podmiot ogłaszający przetarg opiera się na normach europejskich lub europejskich aprobat technicznych opisując usługi, dostawy lub roboty. Tylko w sytuacji gdy: brak jest odpowiednich norm czy aprobat lub też istniejące normy i aprobaty nie zawierają żadnych postanowień określających zgodność, albo jeśli na skutek zastosowania norm, europejskich aprobat technicznych lub wspólnych specyfikacji technicznych organ zamawiający byłby zobowiązany nabyć produkty lub materiały niepasujące do obecnie stosowanego sprzętu lub poniósłby nieproporcjonalnie duże koszty, lub został narażony na nieproporcjonalnie duże trudności techniczne, można zastosować inne dokumenty techniczne. To wymaganie zawarte w dyrektywach regulujących kwestie zamówień publicznych podkreśla znaczenie norm europejskich oraz europejskich aprobat technicznych sporządzonych zgodnie z dyrektywą wyroby budowlane.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej miały obowiązek wprowadzić w życie akty prawne, przepisy i postanowienia administracyjne konieczne do zapewnienia zgodności z powyższymi dyrektywami w terminie do 31 stycznia 2006 r.

## 5. Wymagania podstawowe

Wyroby budowlane można wprowadzać do obrotu tylko wówczas, gdy nadają się do swego zamierzonego zastosowania, tzn. mają takie właściwości, że obiekty, w które zostaną wbudowane, będą spełniały wymagania podstawowe w podanym poniżej zakresie.

### 1. Nośność i stateczność

Obiekty budowlane muszą być projektowane i wykonywane w taki sposób, by obciążenia, jakim będą poddawane, w trakcie budowy i eksploatacji, nie doprowadziły do żadnego z poniższych skutków:

- zawalenie się całości lub części obiektu,
- poważne odkształcenia w niedopuszczalnym stopniu,
- uszkodzenie innych części obiektu, armatury lub zainstalowanego sprzętu na skutek poważnych odkształceń konstrukcji nośnej,
- uszkodzenie na skutek zdarzenia w stopniu nieproporcjonalnym do skali zdarzenia.

### 2. Bezpieczeństwo pożarowe

Obiekty budowlane muszą być projektowane i wykonywane w taki sposób, by w razie pożaru:

- można było założyć, że konstrukcja nie utraci swych właściwości nośnych przez określony czas,
- pojawianie się i rozprzestrzenianie ognia i dymu w obiekcie było ograniczone,
- przenoszenie się ognia na sąsiednie obiekty budowlane było ograniczone,
- osoby przebywające w budynku mogły go opuścić lub zostać uratowane w inny sposób,
- brano było pod uwagę bezpieczeństwo ekip ratowniczych.

### 3. Higiena, zdrowie i środowisko

Obiekty budowlane muszą być projektowane i wykonywane w taki sposób, by nie stwarzały zagrożeń dla higieny lub zdrowia przebywających w nich osób lub też osób znajdujących się w pobliżu, w szczególności na skutek któregośkolwiek z poniższych zdarzeń:

- wydzielanie się toksycznych gazów,
- obecność niebezpiecznych cząstek lub gazów w powietrzu,
- emisję niebezpiecznego promieniowania,
- zanieczyszczenie lub zatrucie wody bądź gleby,
- niewłaściwe usuwanie ścieków, dymu, odpadów stałych lub ciekłych,
- obecność wilgoci w częściach obiektu lub na powierzchniach w obrębie obiektu.

### 4. Bezpieczeństwo wykorzystania

Obiekt budowlany musi być zaprojektowany i wykonany w taki sposób, by nie stwarzał niedopuszczalnego ryzyka wypadków w trakcie eksploatacji lub obsługi, takiego jak: poślizgnięcie się, upadek, zderzenie, oparzenie, śmiertelne porażenie prądem elektrycznym, uraz ciała na skutek wybuchu oraz na skutek wypadków spowodowanych przez ruch pojazdów.

### 5. Ochrona przed hałasem

Obiekty budowlane muszą być projektowane i wykonywane w taki sposób, by hałas docierający do osób przebywających w obiekcie lub jego pobliżu był utrzymywany na poziomie niezagrażającym ich zdrowiu i umożliwiającym sen, wypoczynek i pracę w zadowalających warunkach.

## 6. Oszczędność energii i izolacja cieplna

Obiekty budowlane i ich instalacje grzewcze, chłodzące i wentylacyjne muszą być projektowane i wykonywane w taki sposób, by ilość energii wymaganej w trakcie eksploatacji była niewielka, mając na uwadze warunki klimatyczne panujące w danej lokalizacji oraz osoby przebywające w budynku.

Wymagania podstawowe mają być spełnione w rozsądnym, z ekonomicznego punktu widzenia, okresie użytkowania, przy założeniu, że wszelkie naprężenia, jakim poddawany jest obiekt, mają przewidywalny charakter. Wymagania podstawowe zostały przedstawione w załączniku I do dyrektywy i obejmują wszystko, co jest konieczne, by zapewnić realizację celu dyrektywy. Wyroby mogą być wprowadzane do obrotu i oddawane do użytku tylko wówczas, gdy będą zgodne z wymaganiami podstawowymi. Tylko wyroby spełniające wymagania podstawowe podlegają swobodnemu przepływowi w UE. Państwa członkowskie zakładają, że wyroby nadają się do zamierzonego zastosowania, jeśli wyroby te pozwalają obiektom, w które mają być wbudowane, spełnić wymagania podstawowe dyrektywy oraz są oznakowane CE świadczącym o ich zgodności ze wszystkimi postanowieniami omawianej dyrektywy i innych dyrektyw, mających zastosowanie do danego wyrobu, w tym z opisanymi w nich procedurami oceny zgodności.

Generalnie rzecz biorąc, wyroby zgodne z normami krajowymi, stanowiącymi przeniesienie norm zharmonizowanych, których numery referencyjne opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, a także wyroby zgodne z europejskimi aprobatami technicznymi, są uznawane za zgodne ze stosownymi wymaganiami podstawowymi. W tym zasadniczym względzie dyrektywa o wyrobach budowlanych różni się od innych dyrektyw nowego podejścia. Podczas gdy w innych dyrektywach, obejmujących poszczególne grupy wyrobów, wymagania zasadnicze dotyczą bezpośrednio samych wyrobów, to wymagania podstawowe dyrektywy wyroby budowlane odnoszą się do użytkowanych obiektów wykonanych z wyrobów budowlanych. Aby zapewnić zgodność użytkowanych obiektów z wymaganiami podstawowymi, wyroby muszą nadawać się do zamierzonego zastosowania.

W celu wyszczególnienia wymagań podstawowych wobec obiektów budowlanych oraz określenia korelacji z przydatnością wyrobów budowlanych do konkretnych zastosowań, dyrektywa wyroby budowlane przewiduje sporządzanie dokumentów interpretacyjnych. Dokumenty te służą określeniu powiązań pomiędzy wymaganiami podstawowymi (przy czym dla każdego wymagania podaje się klasy lub poziomy) a zleceniami na wykonanie specyfikacji technicznych przez właściwe europejskie instytucje normalizacyjne, w celu scharakteryzowania wyrobów, a tym samym ułatwienia prawidłowego stosowania dyrektywy.

## 6. Zharmonizowane specyfikacje techniczne

Do celów dyrektywy wyroby budowlane za zharmonizowane specyfikacje techniczne uznano:

- europejskie normy zharmonizowane opracowane przez CEN lub CENELEC na zlecenie Komisji Europejskiej,
- europejskie aprobaty techniczne (ETA) – opracowane przez instytucje zrzeszone w Europejskiej Organizacji Aprobatach Technicznych (EOTA) – specyfikacje na wyrób, który znacznie się różni od wyrobów objętych istniejącymi normami zharmonizowanymi, dla którego (zdaniem Komisji Europejskiej) norma nie może lub też nie powinna jeszcze zostać opracowana.

Teoretycznie istnieje jeszcze trzecia kategoria specyfikacji, wspomniana w dyrektywie CPD, mieszcząca się w kategorii „zharmonizowanej specyfikacji technicznej”: norma krajowa uznana na szczeblu unijnym. Ponieważ, jak dotąd, nie pojawiła się jeszcze tego rodzaju specyfikacja

i trudno spodziewać się jej pojawienia w przyszłości, ten typ specyfikacji nie jest omawiany w dalszej części niniejszej broszury.

W każdym możliwym przypadku dąży się do sporządzania norm zharmonizowanych. Jeśli jednak normy nie daje się przygotować w rozsądnym czasie ani też nie przewiduje się jej przygotowania w najbliższej przyszłości, a wyrób ma charakter innowacyjny lub znacznie różni się od produktów objętych istniejącymi normami, wówczas wyrób taki może podlegać europejskiej aprobacie technicznej (ETA).

Zharmonizowaną specyfikację techniczną wyrobu sporządza się w celu uwzględnienia wszystkich właściwości użytkowych wymaganych przez przepisy dowolnego państwa członkowskiego. Dzięki temu producenci mogą być pewni, że metody badań oraz metody deklarowania rezultatów będą takie same w każdym państwie członkowskim (aczkolwiek wartości parametrów wybrane przez organy prawodawcze w poszczególnych państwach członkowskich mogą różnić się między sobą).

## 6.1. Europejskie normy zharmonizowane – załącznik ZA

Normy europejskie (EN) opracowane przez CEN muszą zostać opublikowane jako normy krajowe przez wszystkich członków CEN (w Polsce – przez Polski Komitet Normalizacyjny PKN) zazwyczaj w ciągu 6 miesięcy. Normy te oznacza się dodatkowym symbolem nadawanym przez krajową organizację normalizacyjną umieszczanym przed europejskim symbolem normy (PN–EN). Zazwyczaj normy europejskie wdrożone do zbioru norm krajowych uzyskują status dobrowolnych specyfikacji, które stają się obowiązujące tylko po wcześniejszym uzgodnieniu, np. na podstawie kontraktu lub specjalnego aktu prawnego lub administracyjnego. W dyrektywie CPD ustanowiono, że europejskie normy zharmonizowane z tą dyrektywą są jednym z dwóch obowiązujących rozwiązań prowadzących do umieszczenia oznakowania CE na wyrobie. Drugim rozwiązaniem są europejskie aprobaty techniczne (ETA).

Wykazy norm zharmonizowanych (numery, tytuły, daty obowiązywania) są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dziale C. Publikacja ma formę „komunikatu Komisji w ramach wdrażania dyrektywy Rady w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych (89/106/EWG)”. Ostatnie wydanie do dyrektywy CPD zamieszczono w Dz.Urz. UE z 4.12.2007 C 290, str.15. Wykaz zawiera ponad 300 norm zharmonizowanych.

Europejskie normy wyrobu (dotyczące konkretnych wyrobów lub grup wyrobów) często zawierają postanowienia odnoszące się do właściwości wyrobu nieuregulowanych w żadnym państwie członkowskim, które są włączone do normy z powodów komercyjnych. Z tego względu wszystkie normy zharmonizowane dotyczące wyrobów budowlanych posiadają załącznik informacyjny ZA. Praktycznie rzecz biorąc, załącznik ZA jest listą kontrolną całej procedury umieszczania oznakowania CE. Na tej liście producent może znaleźć wszystkie możliwe wymagania wobec swojego wyrobu oraz sposoby ich spełnienia.

- **ZA.1:** Lista obowiązkowych lub w inny sposób uregulowanych wymagań oraz punktów normy, w których wymagania te są omawiane. Części normy niewymagane rozporządzeniami są określane jako dobrowolne lub niezharmonizowane i nie są włączone do załącznika ZA.1.
- **ZA.2.1:** System potwierdzania zgodności dla wskazanego zamierzonego zastosowania (zastosowań) oraz stosownych poziomów lub klas oraz przydział zadań z zakresu oceny zgodności w ramach określonego systemu potwierdzania zgodności; zadania będące obowiązkiem producenta oraz zadania dla jednostki notyfikowanej.
- **ZA.2.2:** Deklaracja zgodności WE – po zapewnieniu zgodności z warunkami tego załącznika producent lub jego upoważniony przedstawiciel z siedzibą na terenie EOG sporządza i przechowuje deklarację zgodności (deklaracja zgodności WE), która daje prawo do umieszczenia oznakowania CE na wyrobie.
- **ZA.3:** Oznakowanie CE i etykietowanie – szczegółowe informacje i przykłady oznakowania CE i wskazania wszystkich istotnych właściwości wyrobu.

## 6.2. Europejskie aprobaty techniczne (ETA)

Europejska aprobatą techniczną stanowi korzystną ocenę techniczną przydatności wyrobu do zamierzonego zastosowania opartą na zgodności z wymaganiami podstawowymi dotyczącymi obiektów budowlanych, w których wyrób ma być zastosowany. Jest to specyfikacja techniczna porównywalna z normami zharmonizowanymi, lecz wydana przez podmiot zrzeszony w Europejskiej Organizacji Aprobat Technicznych (EOTA) na konkretny wyrób, konkretnego producenta.

Aprobaty ETA mogą być sporządzane zgodnie z wytycznymi do europejskich aprobat technicznych (ETAG), jeśli szereg producentów z kilku krajów wyrazi zainteresowanie konkretnym wyrobem. Aktualizowaną listę opublikowanych wytycznych ETAG można znaleźć w Internecie pod adresem:

Strona internetowa NANDO: <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/> lub

Strona internetowa EOTA: <http://www.eota.be/>

<b>Lista wytycznych do europejskich aprobat technicznych</b>	
ETAG 001	Kotwy metalowe do stosowania w betonie Część 1: Zagadnienia Ogólne Część 2: Kotwy rozporowe z kontrolowanym momentem obrotowym Część 3: Kotwy podcięte Część 4: Kotwy rozporowe z kontrolowaną deformacją Część 5: Kotwy wklejane Załącznik A, Załącznik B, Załącznik C Część 6 : Kotwy metalowe do montażowych zamocowań wielopunktowych
ETAG 002	Systemy oszklenia ze spoiwem konstrukcyjnym Część 1: Systemy z podparciem i bez podparcia oszklenia Część 2: Powłoki na systemach aluminiowych Część 3: Przekładki termiczne
ETAG 003	Zestawy wyrobów do wykonywania ścian działowych
ETAG 004	Złożone systemy izolacji cieplnej z wyprawami tynkarskimi
ETAG 005	Zestawy do wykonywania powłokowych pokryć dachowych nanoszonych w postaci płynnej
ETAG 006	Systemy pokryć dachowych z elastycznych wyrobów wodochronnych mocowanych mechanicznie
ETAG 007	Zestawy do wykonywania budynków o konstrukcji szkieletowej z drewna
ETAG 008	Zestawy do wykonywania schodów prefabrykowanych
ETAG 009	Systemy nienośnych szalunków traconych opartych na pustakach lub płytach z materiałów izolacyjnych, albo z betonu
ETAG 010	Samonośne przepuszczające światło zestawy dachowe
ETAG 011	Lekkie kompozytowe drewnopochodne belki i słupy
ETAG 012	Zestawy do wykonywania budynków z bali
ETAG 013	Zestawy zakotwień i cięgien do sprężania konstrukcji
ETAG 014	Łączniki tworzywowe do mocowania warstwy izolacyjnej ociepleń ścian zewnętrznych
ETAG 015	Trójwymiarowe płytki (kształtki) do gwoździowania
ETAG 016	Kompozytowe płyty warstwowe Część 1, 2, 3 i 4
ETAG 017	Zestawy do izolacji
ETAG 018	Wyroby ognioochronne Część 1: Zagadnienia ogólne Część 2: Powłoki reaktywne, powłoki ognioodporne elementów stalowych Część 3: Wyprawy i zestawy wypraw przeznaczone do zastosowań ognioodpornych Część 4: Wyroby i zestawy ochronne z płyt i mat

Lista wytycznych do europejskich aprobat technicznych	
ETAG 019	Prefabrykowane płyty warstwowo-żebrowe z materiałów drewnopochodnych
ETAG 020	Łączniki tworzywowe do stosowania w betonie Część 1: Zagadnienia ogólne Część 2: Łączniki do betonu zwykłego Część 3: Łączniki do elementów murowych pełnych Część 4: Łączniki do pustaków lub elementów drążonych Część 5: Łączniki do autoklawizowanego betonu komórkowego wraz z załącznikami A, B i C
ETAG 022	Zestawy wodoszczelnych pokryć ścian i podłóg pomieszczeń mokrych Część 1: Zestawy wyrobów nanoszonych w postaci płynnej
ETAG 023	Prefabrykowane moduły budynków
ETAG 024	Budynki o konstrukcji szkieletowej z betonu
ETAG 025	Budynki o konstrukcji szkieletowej z metalu

Inną procedurę wystawiania europejskich aprobat technicznych stosuje się w sytuacji, gdy brak jest wytycznych ETAG. W takim przypadku jednostka aprobująca, do której zwrócił się producent o wystawienie aprobaty ETA, opracowuje mini-wytyczne specjalnie dla danego producenta i jego wyrobu. Wytyczne te nazywamy „wspólną wykładnią procedur oceny” czyli CUAP (akronim od ang. zwrotu **C**ommon **U**nderstanding of **A**ssessment **P**rocedure). W trakcie opracowywania CUAP konieczne jest uzyskanie jednomyślności w ramach EOTA. Ponieważ wspólna wykładnia procedur oceny jest tworzona na potrzeby jednego producenta, opracowuje się ją jako dokument poufny.

Należy zauważyć, że w przypadku braku normy zharmonizowanej dotyczącej danego wyrobu, producent musi przejąć inicjatywę i zwrócić się o wystawienie europejskiej aprobaty technicznej (ETA).

Okres ważności europejskiej aprobaty technicznej wynosi 5 lat. Rozdział 8 wytycznych do ETA pełni tę samą funkcję co załącznik ZA.1 do normy zharmonizowanej.

### 6.3. Ogólne zasady ubiegania się o ETA

Wniosek o europejską aprobatę techniczną może złożyć producent lub jego upoważniony przedstawiciel mający siedzibę na terenie Unii Europejskiej; dalej w niniejszym rozdziale będziemy nazywać ich wnioskodawcą. Przedstawiciel musi zostać oficjalnie wyznaczony przez producenta do działania w jego imieniu.

Wniosek należy złożyć do dowolnego członka EOTA zajmującego się daną branżą; jednakże nie zezwala się na składanie wniosków dotyczących jednego i tego samego wyrobu do więcej niż jednej instytucji.

Składając wniosek wnioskodawca upoważnia jednostkę aprobującą, do której się zwrócił, do poinformowania Komisji Europejskiej, innych członków EOTA oraz sekretariatu EOTA o treści wniosku. Wnioskodawca winien przedłożyć jednostce aprobującej wszelkie wymagane informacje. Przed złożeniem wniosku wnioskodawca uzyskuje na własne żądanie informacje dotyczące:

- procedury wystawiania aprobaty,
- szacunkowego czasu potrzebnego jednostce aprobującej na zrealizowanie procedury wystawienia aprobaty dla danego wyrobu,
- szacunkowych kosztów realizacji procedury wystawienia aprobaty oraz dane potrzebne do uiszczenia płatności

Jeśli tematyka związana z danym wyrobem nie została jeszcze zatwierdzona, jako kwalifikująca się do objęcia europejską aprobatą techniczną, lub wyrób różni się znacznie od produktów objętych normami zharmonizowanymi, powyższe informacje zostaną udzielone wnioskodawcy dopiero po podjęciu decyzji o możliwości wydania ETA na podstawie procedury wystawienia aprobaty bez wytycznych do ETA. Wnioskodawca zostanie poinformowany o decyzji.

Wniosek należy złożyć w standardowej formie w języku państwa członkowskiego, w którym znajduje się jednostka aprobująca, chyba że inaczej zostanie uzgodnione z jednostką aprobującą. Do wniosku należy dołączyć opis wyrobu budowlanego, specyfikacje, rysunki i raporty z badań, wyjaśniające szczegółowo przedmiot wniosku i zamierzone zastosowanie wyrobu. We wniosku wnioskodawca zgłasza wszystkie zakłady produkcyjne mające zajmować się wyrobem. Musi dopilnować, by zakłady te były dostępne dla jednostki aprobującej lub jej przedstawiciela w godzinach pracy, w związku z procedurą wydania ETA.

Jednostka aprobująca musi w ciągu dwóch miesięcy potwierdzić otrzymanie wniosku oraz uruchomienie stosownych procedur. Jeśli wniosek zostanie odrzucony, jednostka aprobująca musi podać powody. Wówczas wnioskodawca może zwrócić się do innej jednostki aprobującej. Jednostka aprobująca musi powiadomić wnioskodawcę o tym, jakie dokumenty, rezultaty badań, obliczenia itp. musi dostarczyć, by umożliwić jednostce dokonanie oceny przydatności wyrobu do zamierzonego zastosowania. Wnioskodawca ma obowiązek dostarczyć jednostce aprobującej konieczne dokumenty i udzielać jednostce wsparcia w ocenianiu wyrobu.

Członkowie EOTA dokładają wszelkich starań, by zapewnić poufność wszystkich informacji o zasadniczym znaczeniu, w posiadanie których wejdą w trakcie prowadzonej przez siebie działalności. Wnioskodawca musi zadeklarować, w prawnie wiążący sposób, że pokryje wszystkie koszty związane z procedurą wystawiania aprobaty i sporządzaniem dokumentów uzupełniających zgodnie z przepisami krajowymi. Jeśli wnioskodawca nie wywiąże się ze swoich zobowiązań podanych w tym dokumencie, jednostka aprobująca może po upływie rozsądnego wybranego okresu czasu anulować wniosek.

W przypadku konieczności wprowadzenia zmian w ETA należy odpowiednio zastosować nową procedurę wnioskowania. Wniosek musi zostać skierowany do jednostki aprobującej, która wystawiła zmienianą europejską aprobatę techniczną. Procedura aprobująca obejmuje wówczas wyłącznie zmieniane elementy oryginalnej aprobaty. Wystawiana jest nowa ETA zastępująca oryginalną aprobatę.

W przypadku przedłużenia okresu ważności wnioski składa się na piśmie. Powinny one wpłynąć do jednostki aprobującej co najmniej sześć miesięcy przed upływem terminu ważności aprobaty. Do wniosku o przedłużenie okresu ważności należy załączyć odpowiednie dokumenty techniczne wymagane w wytycznych do ETA w przypadku przedłużania okresu ważności aprobaty. Jeśli brak jest wytycznych do ETA, jednostka aprobująca po skonsultowaniu się z członkami EOTA powiadomi wnioskodawcę, jakie dokumenty techniczne musi przedłożyć. Za przedłużenie okresu ważności odpowiada wydająca je jednostka aprobująca. Wydanie stosownej decyzji powinno się wiązać z równie kompletną oceną, co ocena dokonywana dla potrzeb pierwotnej aprobaty.

Aktualizowana lista członków EOTA znajduje się na stronie internetowej Nando-CPD:  
<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>

W Polsce jedyną polską jednostką upoważnioną do udzielania europejskich aprobat technicznych jest:

INSTYTUT TECHNIKI BUDOWLANEJ (ITB)  
ul. Filtrowa 1  
00-611 Warszawa

Upoważnienie to zostało zgłoszone Komisji Europejskiej oraz członkom UE, co pozwoliło na uzyskanie przez ITB statusu członka rzeczywistego Europejskiej Organizacji ds. Aprobatach Technicznych (EOTA).

## 6.4. Procedury specjalne stosowane w przypadku wyrobów o mniej istotnym wpływie na zdrowie i bezpieczeństwo

W dyrektywie wyroby budowlane przewiduje się, że w przypadku wyrobów o mniej istotnym wpływie na zdrowie i bezpieczeństwo ich przydatność do zamierzonego zastosowania można udowadniać nie opierając się na normach europejskich czy ETA, lecz – zamiast tego – na podstawie wstępnego badania typu przeprowadzonego przez zatwierdzoną jednostkę. „Mniej istotny wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo” jest wykazywany według systemu potwierdzania zgodności określonego przez Komisję Europejską. W przypadku „mniej istotnego wpływu” nie jest wymagana ani certyfikacja wyrobu, ani zakładowego systemu kontroli produkcji. Procedurę tę można stosować w sytuacji, gdy producent nie zastosował istniejącej europejskiej specyfikacji technicznej w ogóle lub zastosował ją tylko częściowo.

Ponadto dyrektywa CPD dotyczy także wyrobów budowlanych mających niewielki związek z kwestiami zdrowia i bezpieczeństwa. Jeśli wyroby te są zgodne z „uznanymi regułami technologii”, na mocy dyrektywy CPD można wprowadzać je do obrotu nie stosując żadnej specjalnej procedury. Komisja Europejska ma obowiązek sporządzać listę takich wyrobów w porozumieniu ze Stałym Komitetem ds. Budownictwa. Wyroby figurujące na liście sporządzonej przez Komisję i będące w obrocie nie mogą być opatrzone znakiem CE. Jak na razie nie powstała jeszcze taka lista mniej istotnych wyrobów.

# 7. Ocena zgodności wyrobów budowlanych

Przed wprowadzeniem wyrobu do obrotu na rynku unijnym i przed umieszczeniem na produkcie oznakowania CE producent musi poddać swój wyrób procedurom oceny zgodności przewidzianym w dyrektywie. Jako strona trzecia w ocenie zgodności uczestniczą jednostki notyfikowane wyznaczone przez państwa członkowskie spośród podmiotów spełniających wymagania podane w dyrektywie.

Załącznik III (potwierdzanie zgodności) dyrektywy CPD pokazuje związki pomiędzy metodami oceny zgodności, systemami potwierdzania zgodności oraz jednostkami uczestniczącymi w potwierdzaniu zgodności. Wspomniane systemy różnią się od modułów przewidzianych w innych dyrektywach nowego podejścia.

## 7.1. Systemy potwierdzania zgodności

Procedura potwierdzania zgodności składa się z różnych elementów, które mogą być realizowane przez producenta na jego własną odpowiedzialność lub przy udziale jednostki notyfikowanej.

System, jaki należy zastosować w przypadku danego wyrobu jest określany przez Komisję Europejską w porozumieniu ze Stałym Komitetem ds. Budownictwa w wydawanych decyzjach.

Zgodnie z dyrektywą wyroby budowlane, artykuł 13 (4) przy podejmowaniu decyzji należy uwzględnić następujące kwestie:

- znaczenie roli odgrywanej przez wyrób w związku z wymaganiami podstawowymi, szczególnie tymi, które dotyczą zdrowia i bezpieczeństwa,
- charakter wyrobu,
- wpływ zmienności właściwości wyrobu na jego zdatność do użytku,
- podatność na defekty powstałe w trakcie produkcji wyrobu.

Decyzje są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej we wszystkich językach Unii Europejskiej. Brane są też pod uwagę w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych. Listę decyzji można znaleźć pod adresem internetowym:

[http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/index.cfm?fuseaction=directive.announce&dir\\_id=3&type\\_dir=CPD](http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/index.cfm?fuseaction=directive.announce&dir_id=3&type_dir=CPD)

Wymagania wobec właściwości użytkowych wyrobów objętych normami zharmonizowanymi podawane są w załączniku ZA normy wyrobu. Załącznik ZA dotyczy wyłącznie wymagań związanych z oznakowaniem CE. Specyficzne aspekty związane z praktycznym zastosowaniem procedur potwierdzania, takie jak zakładowy system kontroli produkcji (ZKP/FPC – akronim od ang. wyrażenia *Factory Production Control*) można znaleźć w normach lub dokumentach z nimi powiązanych.

W ramach dyrektywy wyroby budowlane stosuje się sześć systemów potwierdzania zgodności. Oto one:

<b>System 1+</b>	Certyfikacja zgodności wyrobu przez notyfikowaną jednostkę certyfikującą, która pobiera próbki w zakładzie produkcyjnym, w obrocie lub na budowie i deklaracja zgodności (ZKP/FPC).
<b>System 1</b>	Certyfikacja zgodności wyrobu przez notyfikowaną jednostkę certyfikującą bez z pobierania próbek jw. i deklaracja zgodności (ZKP/FPC).
<b>System 2+</b>	Deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta i certyfikacja przez jednostkę notyfikowaną zakładowego systemu kontroli produkcji (ZKP/FPC) z ciągłym nadzorem jednostki notyfikowanej.
<b>System 2</b>	Deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta i certyfikacja przez jednostkę notyfikowaną zakładowego systemu kontroli produkcji (ZKP/FPC) bez ciągłego nadzoru.
<b>System 3</b>	Deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta na podstawie: wstępnego badania typu wykonanego przez laboratorium notyfikowane; ZKP/FPC (bez certyfikacji)
<b>System 4</b>	Deklarowanie zgodności wyrobu przez producenta na podstawie: wstępnego badania typu prowadzonego przez niego; ZKP/FPC (bez certyfikacji)

Zadania producenta i jednostki potwierdzającej zgodność zebrano w poniższej tabeli.

Załącznik III dyrektywy CPD – rozdział 2 (możliwości)	2(i)		2(ii) Pierwsza możliwość		2(ii) Druga możliwość	2(ii) Trzecia możliwość
	1+	1	2+	2	3	4
<b>System potwierdzania zgodności</b>						
<b>Zadania producenta</b>						
Zakładowy system kontroli produkcji	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dalsze badanie próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym zgodnie ze z góry określonym planem badań	✓	✓	✓			
Wstępne badanie typu			✓	✓		✓
<b>Zadania jednostki notyfikowanej</b>						
Wstępne badanie typu	✓	✓			✓	
Certyfikacja zakładowego systemu kontroli produkcji	✓	✓	✓	✓		
Nadzór nad zakładowym systemem kontroli produkcji	✓	✓	✓			
Badanie przez jednostkę notyfikowaną próbek pobranych z zakładu produkcyjnego, na rynku lub placach budowy	✓					
✓ = wymagane zadania						

## 7.2. Wstępne badanie typu (ITT)

Wstępne badanie typu (ITT – akronim z j. ang. *Initial Type Testing*) jest to pełen zestaw badań lub innych procedur opisanych w zharmonizowanej specyfikacji technicznej, przeprowadzanych w celu określenia właściwości użytkowych próbek wyrobów reprezentatywnych dla wyrobów danego typu. Za pomocą takiego badania sprawdza się, czy wyrób jest zgodny ze zharmonizowaną specyfikacją techniczną i określa się, jak wyglądają wszystkie zharmonizowane właściwości, jakie należy zadeklarować.

Aby umieścić na wyrobie oznakowanie CE, zgodnie z dyrektywą CPD, producenci muszą dysponować materiałem dowodowym ze wstępnego badania typu wykonanego przez nich lub jednostkę notyfikowaną, w zależności od systemu potwierdzania zgodności, jaki należy zastosować w przypadku danego wyrobu.

Aczkolwiek pojęcie „wstępne badanie typu” nawiązuje do badań, niekoniecznie musi się z nimi wiązać. W wielu zharmonizowanych specyfikacjach technicznych mówi się o innych procedurach:

- sklasyfikowane bez konieczności dalszego badania (CWFT– akronim z j. ang.: *Classification Without Further Testing*): procedura, w ramach której konkretna właściwość użytkowa wyrobu jest początkowo wykazywana za pomocą badań w taki sposób, że producenci mogą powoływać się na tę właściwość bez konieczności przeprowadzania dalszych badań (inne parametry, np. gęstość, mogą wymagać badań i sprawdzenia). Pomyślnie zastosowanie procedury CWFT musi zostać poparte stosowną decyzją administracyjną (na poziomie UE), aby można było wziąć je pod uwagę w zharmonizowanych specyfikacjach wyrobu;
- standardowo akceptowane właściwości użytkowe, tzn. inne postanowienia typu „uznane za zadowalające”, o których mogą zdecydować osoby sporządzające specyfikacje techniczne (np. w oparciu o własne doświadczenie lub zestaw rezultatów badań);
- obliczenia: szereg zharmonizowanych specyfikacji technicznych dopuszcza stosowanie obliczeń, jako metody ustalania właściwości użytkowych (wartości, klas lub poziomów). Koncepcja obliczeń będących częścią „wstępnego badania typu”, jest przewidziana w zmodyfikowanej wersji dokumentu interpretacyjnego K.

Producenci muszą dysponować materiałami dowodowymi ze wstępnego badania typu, załączanymi do dokumentacji technicznej; materiały te należy udostępniać w stosownych przypadkach jednostkom notyfikowanym i organom kontrolnym.

## 7.3. Zakładowy system kontroli produkcji

Zakładowa kontrola produkcji (ZKP lub FPC akronim z j. ang. *Factory Production Control*) oznacza stałą wewnętrzną kontrolę produkcji prowadzoną przez producenta. Wszystkie elementy, wymagania i postanowienia zastosowane przez producenta muszą być systematycznie dokumentowane w formie sporządzonej na piśmie polityki firmy i procedur (załącznik III.1 dyrektywy CPD).

Zakładowa kontrola produkcji jest wymagana we wszystkich systemach potwierdzania zgodności; oznacza to, że żaden wyrób budowlany z oznakowaniem CE nie trafi do obrotu, jeśli jego producent nie posiada zakładowego systemu kontroli produkcji.

Aby zapewnić jednakowy poziom zakładowego systemu kontroli produkcji we wszystkich specyfikacjach technicznych, Komisja Europejska opublikowała dokument interpretacyjny B. Osoby sporządzające specyfikacje muszą dostosować postanowienia dokumentu interpretacyjnego do danego wyrobu lub rodziny wyrobów oraz stosowanego procesu produkcji, pamiętając o tym, że postanowienia specyfikacji muszą być dostatecznie elastyczne, by mogły objąć specyficzne cechy procesów produkcji realizowanych przez poszczególne producentów.

Generalnie rzecz biorąc, producent odpowiada za stosowanie zakładowego systemu kontroli produkcji. Zadania i obowiązki związane z organizowaniem kontroli nad produkcją należy

udokumentować, a utworzoną w ten sposób dokumentację należy aktualizować na bieżąco. Producent może zlecić to zadanie osobie posiadającej niezbędne uprawnienia do:

- określania procedur wykazujących zgodność wyrobu na odpowiednich etapach;
- rozpoznawania i rejestrowania wszelkich przypadków niezgodności;
- opracowywania procedur korygujących stosowanych w przypadku wykrycia niezgodności.

Producent obowiązany jest sporządzić i aktualizować dokumenty określające zakładowy system kontroli produkcji. Dokumentacja i procedury producenta powinny być dopasowane do wyrobu i procesu produkcji. Wszystkie zakładowe systemy kontroli produkcji powinny zapewniać odpowiedni poziom zaufania do zgodności wyrobu. Zapewnienie takiego poziomu obejmuje:

- opracowanie udokumentowanych procedur i instrukcji dotyczących czynności związanych z zakładową kontrolą produkcji zgodnie z wymaganiami specyfikacji technicznej,
- skuteczne wdrożenie wspomnianych procedur i instrukcji,
- rejestrowanie wspomnianych czynności i ich rezultatów,
- wykorzystanie owych rezultatów do korygowania wszelkich odchyleń, likwidację skutków odchyleń, zajmowanie się wszelkimi wynikającymi stąd przypadkami niezgodności oraz – w razie konieczności – modyfikowanie zakładowego systemu kontroli produkcji w celu usunięcia przyczyn niezgodności.

Czynności związane z zakładową kontrolą produkcji obejmują niektóre lub wszystkie z wymienionych poniżej działań:

- specyfikowanie i weryfikowanie surowców i składników,
- kontrole i badania, jakie należy przeprowadzać w trakcie produkcji z określoną częstością,
- weryfikacje i badania, jakim należy poddawać gotowe wyroby z częstością, jaka może być podana w specyfikacjach technicznych (po dopasowaniu tej częstości do wyrobu i warunków jego produkcji).

## 7.4. Jednostki notyfikowane

W dyrektywie CPD wymaga się, aby państwa członkowskie zgłaszały do Komisji Europejskiej jednostki, które zostały upoważnione przez dane państwo do realizacji zadań z zakresu oceny zgodności.

Z punktu widzenia funkcji wykonywanej w ramach procedur oceny zgodności, jednostki notyfikowane możemy podzielić na jednostki certyfikujące wyroby oraz zakładowe systemy kontroli produkcji, jednostki kontrolujące oraz laboratoria badawcze. Poniżej wyszczególniamy zadania omawianych jednostek.

- Jednostka certyfikująca dokonuje certyfikacji zgodności opierając się na określonych regulach i procedurach. W zależności od systemu potwierdzania zgodności certyfikacja może dotyczyć wyrobu lub kontroli produkcji. Podstawę do certyfikacji stanowią rezultaty pracy jednostki kontrolującej oraz – w specyficznych dziedzinach – wyniki pracy laboratoriów badawczych.
- Jednostka kontrolująca wykonuje takie funkcje, jak: ocenianie, rekomendowanie do zatwierdzenia oraz prowadzenie późniejszej kontroli wykonywanych przez producenta czynności z zakresu kontroli produkcji, a także dobór i ocenianie wyrobów pod kątem określonych kryteriów. Zazwyczaj podlega jednostce certyfikującej.
- Laboratorium badawcze mierzy, bada lub w inny sposób ustala właściwości i charakterystyki użytkowe wyrobów. W specyficznych dziedzinach podlega jednostce certyfikującej.

Jedna i ta sama jednostka może wykonywać zadania związane z badaniami, kontrolą i certyfikacją, jeśli jest upoważniona do realizacji wszystkich tych zadań.

Wszystkie jednostki notyfikowane muszą posiadać stosowne kompetencje, niezbędny personel i sprzęt, postępować w sposób etyczny i prawy, zachowując bezstronność. Wymagania te ujęto w dyrektywie o wyrobach budowlanych, lecz z powodu ich bardzo ogólnego charakteru, Stały Komitet ds. Budownictwa (SCC) zaprezentował uzgodnione stanowisko w sprawie interpretacji tych wymagań ogólnych w dokumencie interpretacyjnym A.

## 7.5. Jednostki aprobujące

Upoważniona do działania przez państwo członkowskie i zgłoszona Komisji Europejskiej krajowa jednostka aprobująca zostaje członkiem EOTA (Europejskiej Organizacji Aprobant Technicznych) i ma upoważnienie do wystawiania europejskich aprobat technicznych.

## 7.6. Notyfikacja

Zgodnie z artykułem 18 dyrektywy CPD, państwa członkowskie notyfikują (zgłaszają) Komisji Europejskiej podmioty, które zostały przez nie upoważnione, jako jednostki certyfikujące, kontrolujące lub badawcze, do wykonywania zadań w zakresie potwierdzania zgodności. Komisja Europejska przydziela im indywidualny numer identyfikacyjny. Jednostkę taką nazywa się „jednostką notyfikowaną”. Za pomocą zgłoszenia państwa członkowskie powiadamiają Komisję o zakresie zadań, do wykonywania których jednostka została notyfikowana, w powiązaniu ze specyfikacjami wyrobu, które stanowią podstawę działania tej jednostki oraz ewentualnie ze wskazaniem metod prowadzenia badań. W Polsce organem notyfikującym jest minister właściwy ds. gospodarki.

## 7.7. Baza danych NANDO

W bazie danych NANDO (<http://europa.eu.int/comm/enterprise/nando>) można znaleźć wszystkie europejskie jednostki notyfikowane w zakresie poszczególnych dyrektyw nowego podejścia, a także jednostki notyfikowane z krajów trzecich, wyznaczone na mocy oficjalnych porozumień – porozumień o wzajemnym uznawaniu tzw. MRAs – *Mutual Recognition Agreements* oraz protokołów do europejskich porozumień w sprawie oceny zgodności i akceptacji wyrobów przemysłowych, tzw. PECAs – *Protocols to the Europe Agreements on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products*, które są odpowiedzialne za prowadzenie procedur oceny zgodności odpowiednio do stosownych dyrektyw nowego podejścia.

Baza danych NANDO jest wyposażona w funkcję wyszukiwania, umożliwiającą producentom znalezienie jednostek notyfikowanych na podstawie różnych kryteriów takich jak:

- numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej,
- kraj w którym jednostka ma siedzibę i według prawa którego działa,
- dyrektywę która jej podlega, a w przypadku CPD również według decyzji Komisji dotyczącej systemu potwierdzenia zgodności,
- specyfikację techniczną, dla której jednostka uzyskała notyfikację (normy zharmonizowane, wytyczne do europejskich aprobat technicznych lub europejskie aprobaty techniczne bez wytycznych).

## 7.8. Wybór jednostki notyfikowanej

Procedurę potwierdzania zgodności wyrobu budowlanego może przeprowadzić producent na własną odpowiedzialność lub przy współpracy z jednostką notyfikowaną. Zgodnie z zasadami przyjętymi w UE, producenci nie muszą korzystać z usług jednostek notyfikowanych mających swoją siedzibę w kraju ich działania. Mogą wybrać dowolną jednostkę figurującą na liście w bazie danych NANDO, notyfikowaną w zakresie konkretnych wyrobów budowlanych i zadań, którymi są zainteresowani.

Przy wyborze jednostki notyfikowanej należy kierować się również możliwościami komunikowania się, a zatem brać pod uwagę język, jakim posługuje się jednostka. Ważne jest zrozumienie umowy cywilno-prawnej podpisywanej zazwyczaj przez strony, jako podstawy ich współpracy itp.

## 8. Oznakowanie CE zgodnie z dyrektywą wyroby budowlane

W rozumieniu dyrektywy o wyrobach budowlanych oznakowanie CE świadczy o tym, że wyrób jest zgodny ze stosownymi normami krajowymi stanowiącymi odpowiednik europejskich norm zharmonizowanych lub z europejską aprobatą techniczną oraz, że zastosowano, przewidziany w decyzji Komisji Europejskiej, system potwierdzania zgodności dotyczący danego wyrobu.

Umieszczanie oznakowania CE jest dopuszczalne wyłącznie w przypadku wyrobów budowlanych objętych normą zharmonizowaną lub europejską aprobatą techniczną. Odpowiedzialność za umieszczenie oznakowania CE ponosi producent lub jego upoważniony przedstawiciel z siedzibą na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

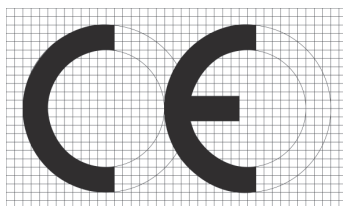
W przypadku wyrobu podlegającego jednocześnie innym dyrektywom (regulującym inne aspekty wyrobu) przewidującym zastosowanie oznakowania CE, oznakowanie to świadczy o tym, że wyrób jest zgodny z postanowieniami wszystkich dyrektyw, jakie mają do niego zastosowanie. Jeśli inne dyrektywy pozwalają producentowi wybrać w okresie przejściowym, jakie rozwiązania zastosuje, w informacji towarzyszącej oznakowaniu CE należy wyraźnie podać zastosowane dyrektywy.

Oznakowanie CE jest znakiem wskazującym, że wyrób jest zgodny z wszystkimi mającymi zastosowanie do danego wyrobu dyrektywami opartymi na zasadach nowego podejścia. Jeżeli w prawie krajowym, przepisach lub postanowieniach administracyjnych państw członkowskich przed wprowadzeniem harmonizacji przewidziane były inne znaki zgodności o tym samym zakresie zastosowania, co oznakowanie CE, to państwa członkowskie zostały zobowiązane do usunięcia takich przepisów.

Zwraca się uwagę, że oznakowanie CE nie jest znakiem pochodzenia, toteż nie interpretuje się go jako „wyprodukowano na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego”. Nie jest także znakiem jakości ani znakiem zgodności z normą zharmonizowaną, nie jest też znakiem towarowym ani znakiem bezpieczeństwa.

Oznakowanie CE musi zostać umieszczone w taki sposób, by było widoczne, czytelne i nieusuwalne.

Oznakowanie CE składa się z liter „CE” następującego kształtu:



W razie powiększenia lub zmniejszenia oznakowania CE proporcje przedstawione na powyższym rysunku muszą zostać zachowane. Poszczególne elementy oznakowania CE muszą mieć ten sam rozmiar w pionie, a rozmiar ten nie może być mniejszy niż 5 mm.

Za oznakowaniem CE umieszcza się numer identyfikacyjny jednostki uczestniczącej w potwierdzeniu zgodności (w stosownych przypadkach).

Oznakowanie CE musi znajdować się w miejscu łatwo dostępnym dla organów nadzoru rynku i zostać umieszczone na samym wyrobie, na przyczepionej do niego etykiecie, na opakowaniu lub w dokumentach handlowych wystawianych dla wyrobu. W specyfikacjach technicznych określa się, w którym z tych miejsc nanosi się oznakowanie.

### 8.1. Informacje podawane przy oznakowaniu CE

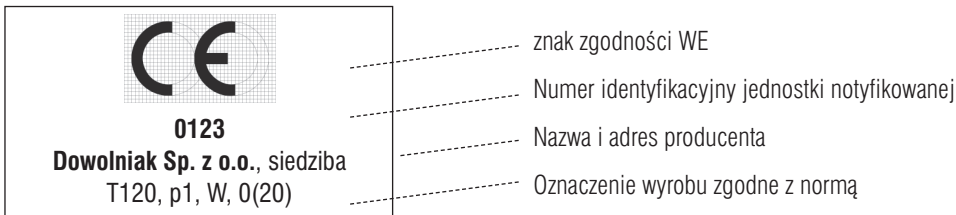
Wraz z oznakowaniem CE podaje się dla wyrobu budowlanego następujące informacje dodatkowe:

- numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej,
- nazwę i numer identyfikacyjny producenta,
- ostatnie dwie cyfry roku, w którym oznakowanie CE zostało umieszczone na wyrobie,
- numer certyfikatu zgodności WE (jeśli został wydany),
- dane referencyjne normy wyrobu,
- dane umożliwiające identyfikację właściwości wyrobu na podstawie specyfikacji technicznych (w stosownych przypadkach).

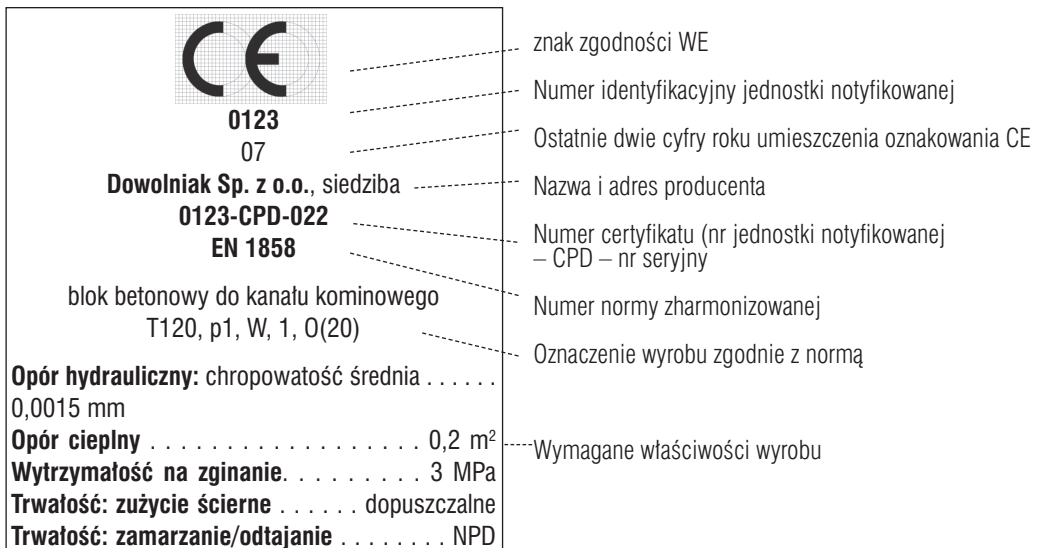
Producenci muszą brać pod uwagę konkretne informacje zawarte w każdej zharmonizowanej specyfikacji technicznej. W dokumencie interpretacyjnym D przedstawiono dodatkowe informacje dotyczące oznakowania CE. Jeśli w dokumentacji technicznej wymaga się dokonania oceny jednej lub większej liczby zharmonizowanych właściwości użytkowych lub aspektów trwałości oraz podania rezultatów pod kątem konkretnego przeznaczenia wyrobu, wówczas informacja podawana przy oznakowaniu CE powinna zawierać charakterystykę określonych właściwości użytkowych. Dopuszcza się możliwość podania w niej stwierdzenia „właściwość użytkowa nie oznaczona” – NPD (akronim od ang. *No Performance Determined*), co jest istotne wówczas, gdy producent zamierza wprowadzić wyrób do obrotu w krajach, w których nie ma przepisów precyzujących dane właściwości wyrobu dla konkretnych jego zastosowań.

## 8.2. Przykłady oznakowania CE

Na pierwszej z poniższych ilustracji pokazano uproszczoną wersję oznakowania CE przewidzianego do umieszczenia na wyrobie.



Na drugiej ilustracji pokazujemy przykład informacji umieszczanej przy oznakowaniu CE, jaką należy podać w dokumentach związanych z wyrobem:



Wszelkie kwestie związane z oznakowaniem CE, wymaganym w przypadku konkretnego wyrobu, są opisane w specyfikacjach technicznych. W normach zharmonizowanych opis ten znajdziemy w załączniku ZA.3, natomiast w przypadku europejskich aprobat technicznych znajduje się on w rozdziale 8 wytycznych do europejskich aprobat technicznych (ETAG).

### 8.3 Deklaracja zgodności wystawiona przez producenta

Gdy producent lub jego upoważniony przedstawiciel z siedzibą na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) zapewni zgodność wyrobu z warunkami specyfikacji technicznej (tzn. z hEN – akronim od ang. *harmonised European Norm*, (europejska norma zharmonizowana) lub ETA), musi sporządzić, a później przechowywać deklarację zgodności WE, która upoważnia go do umieszczenia oznakowania CE. Ogólna struktura deklaracji zgodności WE wystawianej przez producenta, a także certyfikatu zgodności wyrobu (wystawianego w stosownych przypadkach) jest przedstawiona w normie wyrobu lub w wytycznych do europejskich aprobat technicznych (ETAG). Generalnie rzecz biorąc, deklaracja zgodności WE powinna zawierać następujące elementy:

- nazwę i adres producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela,
- opis wyrobu budowlanego (typ, identyfikacja, zastosowanie, itp.),
- wymagania spełniane przez wyrób budowlany,
- specjalne warunki zastosowania wyrobu,
- nazwę i adres jednostki notyfikowanej uczestniczącej w potwierdzaniu zgodności (w stosownych przypadkach),
- imię, nazwisko i stanowisko osoby upoważnionej do podpisania deklaracji w imieniu producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela.

Deklaracja zgodności WE ma być sporządzona w języku (jednym lub kilku) uznawanym za urzędowy w państwie członkowskim, na terenie którego wyrób ma być użytkowany.

### 8.4 Powiązania z innymi dyrektywami nowego podejścia wymagającymi oznakowania CE

Istnieje szereg wyrobów, szczególnie w branży usług mechanicznych i elektrycznych, które jednocześnie objęte są zakresem kilku innych dyrektyw nowego podejścia (np. dyrektywy niskonapięciowej, dyrektywy o kompatybilności elektromagnetycznej, czy też dyrektywy maszynowej).

Osoby sporządzające europejskie specyfikacje techniczne (reprezentujące CEN lub EOTA) muszą zawrzeć w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych, związanych z dyrektywą wyroby budowlane, wszelkie konieczne informacje o innych dyrektywach mających zastosowanie do danego wyrobu.

Gdy wyrób – w związku z innymi swoimi cechami – podlega innym dyrektywom, które również przewidują umieszczanie oznakowania CE, oznakowanie to wskazuje, że wyrób spełnia także wymagania zasadnicze pozostałych dyrektyw, którym podlega. Tym samym oznakowanie CE świadczy o tym, że wyrób spełnia wszystkie konieczne wymagania prawne umożliwiające wprowadzenie go do obrotu na terenie całego wewnętrznego rynku europejskiego.

## 9. Wskazówki dla producentów i importerów

Jeśli produkujemy lub importujemy wyrób mieszczący się w zakresie dyrektywy wyroby budowlane i chcemy wprowadzić go do obrotu na rynku dowolnego z państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), musimy umieścić na wyrobie oznakowanie CE poświadczające jego zgodność z wymaganiami zasadniczymi wszystkich dyrektyw, jakie mają do niego zastosowanie. W tym celu musimy podjąć następujące podstawowe kroki:

**→ Krok 1:**

Sprawdzić, czy nasz wyrób podlega dyrektywie wyroby budowlane, np. czy odpowiada wymaganiom podanym w artykule 1 dyrektywy CPD. Oznacza to, że wymagania podstawowe wobec obiektów budowlanych odnoszą się do wyrobów, a nasz wyrób został wykonany w celu wbudowania na stałe w obiekt budowlany, którym to pojęciem określamy zarówno budynki, jak i budowle budownictwa lądowego i wodnego.

**→ Krok 2:**

Ustalić, czy do naszego wyrobu mają zastosowanie jakieś europejskie normy zharmonizowane. W przypadku, jeśli takie normy istnieją, musimy stosować się do wymagań w nich zawartych. Jeśli natomiast naszego wyrobu nie dotyczy żadna europejska norma zharmonizowana, możemy ubiegać się o uzyskanie europejskiej aprobaty technicznej (ETA) opartej na wytycznych do europejskich aprobat technicznych (ETAG) lub wspólnej wykładni procedur oceny (CUAP) i postępować zgodnie z wymaganiami ETA.

**→ Krok 3:**

Określić terminy, w jakich musimy podjąć stosowne działania. Chodzi tu o datę ustania domniemania zgodności normy zastąpionej, która jest publikowana w komunikatach Komisji wraz z „publikacją tytułów i odniesień do norm zharmonizowanych na mocy dyrektywy” – w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Wykaz tytułów i odniesień do norm zharmonizowanych w dyrektywie 89/106/EWG wyroby budowlane wraz z ważnymi datami można znaleźć stronie internetowej:

<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/standardization/harmstds/reflist/construc.html>

**→ Krok 4:**

Ustalić, jaką procedurę oceny zgodności musimy zastosować w przypadku naszego wyrobu. Zależy ona od systemu potwierdzania zgodności określonego w normie. Od zapisów w niej zawartych zależy, czy wszystkie działania możemy zrealizować na własną odpowiedzialność, czy też musimy skorzystać z usług notyfikowanej jednostki, kontrolującej, certyfikującej i/lub laboratorium badawczego. System oceny zgodności jest określony w załączniku ZA nomy zharmonizowanej dla danego wyrobu.

**→ Krok 5:**

Jeśli zachodzi konieczność zlecenia jednostce notyfikowanej wykonania określonych zadań w ramach procedury oceny zgodności, możemy wybrać dowolną jednostkę znajdującą się na liście w bazie danych NANDO i notyfikowaną w zakresie konkretnych wyrobów budowlanych i zadań. Nie możemy umieszczać oznakowania CE na wyrobie dopóki wszystkie niezbędne zadania nie zostaną zrealizowane przez jednostkę notyfikowaną.

**→ Krok 6:**

Sprawdzić, czy nasz wyrób nie podlega jednocześnie innym dyrektywom nowego podejścia (np. niskonapięciowej, dyrektywie o kompatybilności elektromagnetycznej, czy też dyrektywie maszynowej). Jeśli wyrób – w związku z innymi swoimi cechami – podlega także innym dyrektywom, które również przewidują umieszczenie oznakowania CE, dyrektywy te są wymienione w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych (europejskich normach zharmonizowanych lub wytycznych do europejskich aprobat technicznych).

**→ Krok 7:**

Prowadzić dokumentację techniczną wstępnego badania typu i zakładowego systemu kontroli produkcji zgodnie z wymaganiami zharmonizowanej specyfikacji technicznej. Nasza dokumentacja techniczna musi świadczyć o przestrzeganiu przez nas wymagań zharmonizowanej specyfikacji technicznej i dyrektywy. Konieczne jest zachowanie tej dokumentacji.

**→ Krok 8:**

Sporządzić deklarację zgodności WE i wymagany pomocniczy materiał dowodowy. Deklarację zgodności WE wraz z dokumentacją techniczną należy przedkładać na żądanie właściwych władz.

**→ Krok 9:**

Umieścić oznakowanie CE na naszym wyrobie i/lub na opakowaniu oraz dokumentach przesyłanych z wyrobem, zgodnie z zapisami dyrektywy.

## 10. Dokumenty interpretacyjne do dyrektywy wyroby budowlane

Aby zapewnić – w możliwie jak największym stopniu – właściwe i jednakowe rozumienie sposobu funkcjonowania dyrektywy w kontaktach pomiędzy Komisją Europejską a państwami członkowskimi oraz w kontaktach pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi, Komisja Europejska we współpracy ze Stałym Komitetem ds. Budownictwa wydała serię dokumentów interpretacyjnych, poświęconych konkretnym zagadnieniom związanym z wprowadzaniem, wdrażaniem w praktyce oraz zastosowaniem dyrektywy CPD. Dokumenty te nie stanowią prawnej interpretacji dyrektywy. Można je znaleźć pod następującym adresem internetowym:

<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/index.cfm?fuseaction=cpd.positionpapers>

### Lista dokumentów interpretacyjnych:

Dokument interpretacyjny do CPD	Tytuł
A	Mianowanie jednostek aprobujących dla dyrektywy wyroby budowlane
B	Zdefiniowanie zakładowego systemu kontroli produkcji w specyfikacjach technicznych dla wyrobów budowlanych
C	Sposób postępowania z zestawami i systemami w ramach dyrektywy wyroby budowlane
D	Oznakowanie CE w ramach dyrektywy wyroby budowlane
E	Poziomy i klasy w ramach dyrektywy wyroby budowlane
F	Trwałość a dyrektywa wyroby budowlane
G	Europejski system klasyfikacji wytrzymałości ogniowej wyrobów budowlanych
H	Zharmonizowane podejście do substancji niebezpiecznych w ramach dyrektywy wyroby budowlane
I	Stosowanie artykułu 4 (4) dyrektywy wyroby budowlane
J	Uzgodnienia przejściowe w ramach dyrektywy wyroby budowlane
K	Systemy potwierdzania zgodności oraz rola i zadania jednostek notyfikowanych w obszarze dyrektywy wyroby budowlane
L	Zastosowanie eurokodów
M	Ocena zgodności z dyrektywą wyroby budowlane

Poniżej przedstawiono krótki opis tych dokumentów interpretacyjnych, które mogą być interesujące dla małych i średnich przedsiębiorstw.

### 10.1 Dokument interpretacyjny B – Zdefiniowanie zakładowego systemu kontroli produkcji w specyfikacjach technicznych dla wyrobów budowlanych

Dokument ma w założeniu stanowić fundament wspólnej wykładni zakładowych systemów kontroli produkcji wymaganych na mocy dyrektywy CPD w uzupełnieniu do jej wymagań prawnych.

Artykuł 13 3(a) dyrektywy wyroby budowlane stanowi, że producenci mogą umieszczać oznakowanie CE na swoich wyrobach budowlanych wyłącznie w przypadku, gdy mają „zakła-

dowy system kontroli produkcji, który zapewnia zgodność produkcji z odpowiednimi specyfikacjami technicznymi”.

Dokument B koncentruje się na zakładowym systemie kontroli produkcji traktowanym jako instrument zapewnienia zgodności wyrobów wprowadzanych do obrotu ze specyfikacjami technicznymi. Jest przeznaczony głównie dla sporządzających zharmonizowane specyfikacje techniczne (normy zharmonizowane oraz europejskie aprobaty techniczne ETA), a także autorów wytycznych do europejskich aprobat technicznych. Ma zastosowanie do każdego wdrożonego systemu potwierdzania zgodności. Jednakże może być przydatny producentom przy sporządzaniu deklaracji zgodności WE oraz organom wprowadzającym prawo w życie.

## **10.2. Dokument interpretacyjny C – Sposób postępowania z zestawami i systemami w ramach dyrektywy wyroby budowlane**

Z założenia, dokument ten ma za zadanie wyjaśnienie zakresu zharmonizowanych specyfikacji technicznych wymaganych w ramach dyrektywy wyroby budowlane, a także różnicy między pojęciem „zestaw” i „system”.

Wyrób budowlany jest uważany za „zestaw”, gdy składa się z co najmniej dwóch oddzielnych komponentów, które należy zmontować ze sobą, aby można było wbudować je na stałe w obiekt budowlany. Wówczas staje się „zmontowanym systemem”. Zestaw jest wyrobem budowlanym, natomiast zmontowany system nim nie jest.

Oznakowanie CE umieszczone na „zestawie” nie obejmuje ani nie gwarantuje w żaden sposób jego instalacji. Oznacza ono jedynie, że dzięki swoim właściwościom „zestaw” umożliwi zapewnienie zgodności obiektu, do którego ma być wbudowany, z wymaganiami podstawowymi pod warunkiem, że „zestaw” zostanie prawidłowo zmontowany i zainstalowany.

Producent lub jego przedstawiciel odpowiedzialny za wprowadzenie „zestawu” do obrotu podaje na komponentach, samym „zestawie” lub w dokumentacji przesyłanej razem z „zestawem” kryteria montażu i instalacji, które – jeśli zostaną spełnione – zapewniają deklarowane właściwości użytkowe „zestawu”. Tak postępuje się za każdym razem, gdy prawidłowe funkcjonowanie „zmontowanego systemu” zależy od prawidłowego montażu i instalacji „zestawu”.

## **10.3. Dokument interpretacyjny D – Oznakowanie CE w ramach dyrektywy wyroby budowlane**

Z założenia dokument ten ma wyjaśnić, jakie są warunki umieszczenia oznakowania CE i dodatkowych informacji, które podaje się wraz z oznakowaniem CE. Omówiona jest w nim również zawartość deklaracji zgodności WE i certyfikatu zgodności WE.

Dotyczy wyrobów objętych zakresem dyrektywy wyroby budowlane posiadających oznakowanie CE umieszczone zgodnie z postanowieniami tej dyrektywy oraz uwzględnia późniejsze zmiany do niej, wprowadzone dyrektywą Rady 93/68/WE – o oznakowaniu CE oraz decyzją Rady 93/465/WE – w sprawie zasad umieszczania i stosowania oznakowania zgodności CE.

Dokument interpretacyjny D jest przeznaczony dla różnych grup odbiorców, w szczególności sporządzających specyfikacje techniczne – członków CEN/CENELEC oraz EOTA, którzy powinny brać go pod uwagę realizując zlecone zadania; inną grupą odbiorców są organy prowadzące i wykonawcze działające na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Może być również interesujący dla producentów i użytkowników, jako źródło informacji, aczkolwiek specyfikacje techniczne – gdy już zostaną wydane – zawierają wszelkie stosowne szczegóły dotyczące danego wyrobu.

Dokument zawiera także przydatne informacje odnośnie deklaracji zgodności WE oraz świadectwa zgodności WE.

## 10.4. Dokument interpretacyjny E – Poziomy i klasy w ramach dyrektywy wyroby budowlane

Z założenia, dokument ten ma za zadanie wyjaśnienie zagadnienia związanego z zastosowaniem klas i poziomów. Poruszona jest też w nim kwestia krajowych przepisów dotyczących obiektów budowlanych oraz nadawania się wyrobów budowlanych do określonych zastosowań.

Klasy wskazują zakres poziomów właściwości użytkowych obiektów budowlanych w powiązaniu z wymaganiami podstawowymi dyrektywy CPD. Konieczność zastosowania klas wynika z różnic pomiędzy poziomami wymagań podstawowych wobec obiektów w poszczególnych państwach członkowskich (tzn. z powodu odmiennych warunków klimatycznych, różnych poziomów ochrony itd.).

Klasy są wiążące dla państw członkowskich. Tylko na te klasy mogą powoływać się państwa członkowskie w krajowych aktach prawnych i innych przepisach.

Na mocy decyzji Rady Europejskiej wprowadzono obowiązkowe klasy dla:

- odporności ogniowej (reakcji na ogień) – decyzja Rady 2000/147/WE, szczegóły patrz pkt 10.6 niniejszej broszury,
- odporności wyrobów na działanie ognia (odporność pożarowa) – decyzja Rady 2000/367/WE, szczegóły patrz pkt 10.6 niniejszej broszury,
- zewnętrznej odporności ogniowej – decyzja Rady Europejskiej z dnia 21 sierpnia 2001 r. wykonująca dyrektywę Rady 89/106/EWG w sprawie klasyfikacji zewnętrznej odporności ogniowej dachów i pokryć dachowych (2001/671/WE) z późniejszymi zmianami.

### Przykłady:

Odporność ogniowa (reakcja na ogień): jedno państwo członkowskie wymaga, by pokrycia ścian na drogach ewakuacyjnych w hotelach były wykonywane w euroklasie A2 lub wyższej, natomiast inne państwo członkowskie wymaga, by pokrycia ścian na drogach ewakuacyjnych w hotelach były wykonywane w euroklasie A1. A zatem, wyroby w klasie A2 nadające się do użytku na drogach ewakuacyjnych w hotelach w pierwszym z państw członkowskich nie są uznawane za nadające się do tego samego celu w drugim z państw.

Odporność na działanie ognia (odporność pożarowa): generalnie rzecz biorąc klasyfikacja odporności pożarowej dotyczy raczej obiektów budowlanych lub ich części (np. ścian, stropów, dachów, przegród, ...) a nie wyrobów budowlanych, aczkolwiek obie te kategorie czasami są zbieżne (np. drzwi pożarowe, przegrody zapobiegające rozprzestrzenianiu się dymu, przewody, ...). Określając wymagania dotyczące odporności pożarowej w obiektach, państwa członkowskie są zobowiązane opierać się na ustanowionym systemie klasyfikacji europejskiej, tzn. decyzji Komisji 2000/367/WE.

Inne klasy, jak np. klasy techniczne, mogą być wprowadzane przez sporządzających specyfikacje techniczne i można je stosować na potrzeby kontraktów zawieranych pomiędzy producentem a odbiorcą, przetargów, określania właściwości użytkowych wyrobu na etykiecie czy opakowaniu, a także – w ramach dyrektywy wyroby budowlane – na potrzeby sporządzania informacji podawanej wraz z oznakowaniem CE.

Tym niemniej, klasy techniczne dla wymaganych właściwości wyrobu stanowią integralną część specyfikacji technicznych (np. są zawarte w załączniku ZA normy zharmonizowanej do CPD dla danego wyrobu) jako właściwości użytkowe wyrobu i stanowią informację podawaną wraz z oznakowaniem CE. Tym samym, stosowanie wspomnianych klas jest obowiązkowe dla producentów spełniających wymagania specyfikacji technicznej.

### Przykład:

Klasy techniczne – klasy „wytrzymałości” cementu, których techniczna potrzeba zastosowania wynika z nieprzerwanego charakteru procesu produkcji i związanych z nim procedur pobierania i badania próbek. Takie klasy nie zostały wskazane jako instrument określania zakresu poziomów wymagań wobec obiektów budowlanych, a zatem nie zostały zaproponowane jako klasy obowiązkowe. Jednakże zastosowanie ich jest konieczne, jeśli chcemy spełnić założenia normy, a w stosownych przypadkach klasy te mogą być wzmiankowane w przepisach krajowych.

Wszystkie wyroby budowlane muszą być należycie zdefiniowane w specyfikacjach technicznych pod kątem ich zamierzonego zastosowania. W związku z tym może zachodzić konieczność określenia progowych poziomów poszczególnych aspektów właściwości użytkowych wyrobu – np. jego charakterystyki (w przypadku specyfikacji opierających się na właściwościach użytkowych), składu czy rozmiarów (w stosownych przypadkach przy specyfikacjach opisowych).

Nadawanie się do użytku jest fundamentalną koncepcją dyrektywy wyroby budowlane, lecz zależy od przeznaczenia wyrobu i podlega przepisom krajowym, dotyczącym projektowania i wykonywania obiektów budowlanych. Jednakże może być konieczne określenie minimalnych poziomów właściwości użytkowych na szczeblu europejskim w stosunku do niektórych lub wszystkich aspektów właściwości użytkowych wyrobu. Dwie zasady determinują potrzebę określania takich poziomów progowych w specyfikacjach technicznych. Po pierwsze, można wprowadzać poziomy dla określonych właściwości użytkowych, poniżej których wyrób budowlany w żadnym wypadku nie może zostać uznany za nadający się do konkretnego zamierzonego zastosowania. Po drugie, wprowadzenie progowych poziomów właściwości użytkowych wyrobu może być konieczne, by zagwarantować, że niebezpieczne, niesolidne lub w inny sposób niezdatne wyroby nie mogą uzyskać oznakowania CE, a tym samym nie mogą zostać wprowadzone do obrotu na rynku Europejskiego Obszaru Gospodarczego w sytuacji, gdy producent zadeklaruje po prostu bardzo niski poziom wszystkich wymaganych właściwości użytkowych. Poziomy te zapewniłyby minimalne, progowe właściwości użytkowe dla rynku europejskiego, nie pozbawiając państw członkowskich możliwości wprowadzenia, w stosownych przypadkach, bardziej rygorystycznych wymagań wobec konkretnych zamierzonych zastosowań.

W przypadku gdy progowe poziomy właściwości użytkowych wyrobu zostaną określone w specyfikacjach technicznych (w celu zdefiniowania wyrobu przeznaczonego do konkretnego zastosowania) producenci nie mogą zastosować sformułowania „właściwość użytkowa nie oznaczona” dla tych właściwości, nawet jeśli przepisy niektórych państw członkowskich nie regulują wyraźnie tych właściwości.

## 10.5. Dokument interpretacyjny F – Trwałość a dyrektywa wyroby budowlane

### Informacje ogólne

W dokumencie omówiono kwestię trwałości wyrobu. Wszystkie zharmonizowane specyfikacje techniczne zawierają postanowienia dotyczące oceny trwałości z uwzględnieniem potrzeb państw członkowskich oraz wykorzystaniem metod opartych na właściwościach użytkowych, a także rozwiązań opisowych lub kombinacji obu tych elementów. Sporządza się je po to, by okres użytkowania wyrobu zgodnego ze specyfikacją techniczną mógł zostać uznany za „normalny” pod warunkiem, że wyrób będzie należycie konserwowany.

### Okres użytkowania

„Okres użytkowania” zdefiniowano jako „okres, w trakcie którego właściwości użytkowe obiektu budowlanego pozostają na poziomie gwarantującym spełnienie wymagań podstawowych”. Państwa członkowskie we własnym zakresie podejmują decyzje, czy uznają za konieczne podjęcie działań dotyczących okresu użytkowania, który można uznać za rozsądny w przypadku obiektów poszczególnych typów.

Aby umożliwić właścicielom budynków, ich projektantom i wykonawcom wybranie właściwych wyrobów pod kątem przewidywanego lub wymaganego okresu użytkowania obiektów budowlanych, zamierzony okres użytkowania powinien zostać wskazany w specyfikacjach. Taki zamierzony okres użytkowania w żadnym wypadku nie może być traktowany jako gwarancja trwałości wyrobu.

## 10.6. Dokument interpretacyjny G – Europejski system klasyfikacji odporności ogniowej wyrobów budowlanych

W dokumencie omawiane są kwestie dotyczące funkcjonowania europejskiego systemu (tzw. euroklasy) klasyfikacji odporności wyrobów budowlanych, obiektów budowlanych oraz ich części na działanie ognia, tzw. reakcji na ogień.

System euroklas odporności ogniowej opisano w decyzji 2000/147/WE<sup>3</sup> Komisji z dnia 8 lutego 2000 r. „wykonującej dyrektywę Rady 89/106/EWG w odniesieniu do klasyfikacji odporności wyrobów budowlanych na działanie ognia”. Ustalono klasy reakcji na ogień: A1, A2, B, C, D, E oraz F oraz metody pomiaru poprzez wskazanie odpowiednich norm EN. Uwzględniono m.in., dla niektórych klas, metodę badania SBI (akronim wyrażenia z j. ang. *Single Burning Item*), według normy EN 13823. SBI, polegającą na poddaniu wyrobu budowlanego oddziaływaniu termicznemu pojedynczego płonącego przedmiotu. W lutym 2002 r. decyzja ta w pełni weszła w życie, gdy opublikowano normę klasyfikacyjną EN 13501-1 Klasyfikacja ogniowa wyrobów budowlanych i elementów budynków – Klasyfikacja na podstawie badań reakcji na ogień. W normie określono procedury klasyfikacyjne dotyczące wszystkich wyrobów budowlanych, również wbudowanych w elementy budowlane (rozpatrywanych w zastosowaniach końcowych) pod kątem reakcji na ogień. Podano trzy kategorie wyrobów budowlanych: wyroby budowlane, z wyjątkiem podłóg i liniowych wyrobów do izolacji cieplnej rur; podłogi oraz liniowe wyroby do izolacji cieplnej rur.

W decyzji 2000/367/WE<sup>4</sup> Komisji z dnia 3 maja 2000 r. określono na poziomie wspólnotowym system klasyfikacji odporności wyrobów budowlanych, obiektów oraz ich części na działanie ognia – na podstawie normy EN13501-2 Klasyfikacja ogniowa wyrobów budowlanych i elementów budynków – Klasyfikacja na podstawie badań odporności ogniowej, z wyłączeniem instalacji wentylacyjnej. W normie podano procedurę klasyfikacji wyrobów budowlanych i elementów budynków na podstawie badań odporności ogniowej i dymoszczelności.

### Przykład decyzji o potwierdzeniu zgodności w zakresie odporności ogniowej (reakcji na ogień)

Wyrób (wyroby)	Przeznaczenie	Poziom(y) lub klasa(y) odporności ogniowej	System(y) potwierdzenia zgodności
Wyroby zapewniające izolację cieplną (wyroby fabryczne oraz wyroby przeznaczone do ukształtowania na miejscu)	Do zastosowań podlegających przepisom dotyczącym wytrzymałości ogniowej	A1*, A2*, B*, C*	1
		A1**, A2**, B**, C**, D, E	3
		(A1 to E)***, F	4

\* Wyroby lub materiały, w przypadku których dający się wyraźnie określić etap ich produkcji może mieć korzystny wpływ na ich klasyfikację odporności ogniowej (np. poprzez dodanie środków uodporniających na ogień lub ograniczenie ilości substancji organicznych).

\*\* Wyroby lub materiały nie objęte przypisem (\*).

\*\*\* Wyroby lub materiały, które nie wymagają badania ich odporności ogniowej (np. wyroby czy materiały klasy A1 zgodnie z decyzją Komisji 96/603/WE z późniejszymi zmianami).

Klasyfikacja ogniowa stanowi integralną część oznakowania CE umieszczanego na wyrobie, toteż do obowiązków jednostki notyfikowanej uczestniczącej w ocenie zgodności (w systemach 1 lub 3) należy dokonanie klasyfikacji wyrobu. Wyniki klasyfikacji są włączane do raportu klasyfikacyjnego dostarczanego przez jednostkę notyfikowaną w oparciu o jeden lub więcej raportów z badań. Jeśli wyrób podlega drugiemu lub czwartemu systemowi potwier-

<sup>3</sup> Dz.Urz. WE z 23.02.2000 L 50, s. 14.

<sup>4</sup> Dz.Urz. WE z 06.06.2000 L 133, s. 26.

dzenia zgodności, wówczas obowiązek dokonania klasyfikacji spoczywa na producencie. Jednakże producent może zwrócić się o poradę w tym względzie do jednostki notyfikowanej. Tak czy inaczej, muszą zostać spełnione wymagania tych norm dotyczących klasyfikacji ogniowej, które są wymienione w normach zharmonizowanych wyrobu.

Po umieszczeniu na wyrobie oznakowania CE i podaniu klasy ogniowej, żadne państwo członkowskie nie może domagać się dodatkowych informacji odnośnie do takiej klasyfikacji, z wyjątkiem informacji zawartych w raportach uzupełniających (klasyfikacja, badania, poszerzone zastosowanie). Państwo członkowskie musi zaakceptować wyroby z oznakowaniem CE trafiające na jego terytorium z innego państwa członkowskiego i nie może żądać przedkładania raportów z badań żadnemu organowi w celu ustalenia klasy wyrobu, ponieważ klasa ta jest już podana, jako element oznakowania CE i musi zostać uznana bez zastrzeżeń.

Nieco inaczej wygląda sytuacja w przypadku wyrobów, których oznakowanie CE opiera się na europejskich aprobaty technicznych, ponieważ klasyfikację ogniową zawiera dokument europejskiej aprobaty technicznej (ETA).

### **10.7. Dokument interpretacyjny H – Zharmonizowane podejście do substancji niebezpiecznych w ramach dyrektywy wyroby budowlane**

W dokumencie opisano zharmonizowane podejście do zagadnienia niebezpiecznych substancji i preparatów oraz promieniowania w sytuacji, gdy dotyczą one wyrobów podlegających dyrektywie wyroby budowlane. Przyjęto, że specyfikacje techniczne mają dostarczać wszelkich stosownych danych szczegółowych o danym wyrobie budowlanym, a w szczególności informacji potrzebnych producentowi do przeprowadzenia procedury kończącej się umieszczeniem oznakowania CE na wyrobie.

Dokument ograniczono do tych aspektów wymagania podstawowego, dotyczącego higieny, zdrowia i środowiska, które są związane z obecnością potencjalnie niebezpiecznych substancji w wyrobach budowlanych. Aspekty zdrowia, higieny i środowiska związane z wytwarzaniem wyrobów lub ich funkcjonowaniem (np. wadliwe usuwanie ścieków) nie są brane pod uwagę w dokumencie.

Komisja Europejska zebrała informacje od państw członkowskich dotyczące substancji podlegających regulacjom w tym zakresie i udostępniła je na stronie internetowej:

<http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/internal/dangsub/dangmain.htm>

### **10.8. Dokument interpretacyjny J – Uzgodnienia przejściowe w ramach dyrektywy wyroby budowlane**

W dokumencie omówiono kwestię uzgodnień przejściowych w kontekście wdrażania dyrektywy wyroby budowlane; jest on adresowany do sporządzających specyfikacje techniczne (członków CEN/CENELEC oraz EOTA) organów prawodawczych i wykonawczych działających na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), jednostek notyfikowanych oraz przedstawicieli przemysłu.

Zdefiniowano w nim pojęcie „uzgodnienia przejściowe”, które oznacza okres, w trakcie którego zarówno krajowe, jak i europejskie specyfikacje techniczne mogą być stosowane przez producentów wprowadzających swoje wyroby do obrotu na rynku Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), czyli okres współistnienia obu tych rodzajów specyfikacji.

Wytyczne przedstawione w dokumencie tworzą ramy opierając się na których Komisja i państwa członkowskie wprowadzają specyfikacje techniczne opracowane w uzupełnieniu do dyrektywy o wyrobach budowlanych.

Daty rozpoczęcia i zakończenia okresu współistnienia są publikowane wraz z wykazem numerów i tytułów norm zharmonizowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Stosowanie oznakowania CE staje się możliwe od początku, a obowiązkowe – od końca okresu współistnienia. Państwa członkowskie powinny do tego czasu zmienić ustawodawstwo krajowe, by zezwolić na obrót (wyłącznie) wyrobami ze znakiem CE na swoich rynkach.

## **10.9. Dokument interpretacyjny K – Systemy potwierdzania zgodności oraz rola i zadania jednostek notyfikowanych w obszarze dyrektywy wyroby budowlane**

W dokumencie zawarto szczegółowy opis różnych systemów potwierdzania zgodności w kontekście wdrażania dyrektywy wyroby budowlane.

Omówiono w nim również systemy oceny zgodności i udział w nich jednostek notyfikowanych oraz wyjaśniono rolę, jaką odgrywają jednostki notyfikowane w różnych systemach potwierdzania zgodności.

W szczególności w dokumencie można znaleźć odniesienia do artykułów 13 i 18 oraz załącznika III dyrektywy wyroby budowlane. Dokument jest przeznaczony dla różnych grup odbiorców, między innymi jednostek notyfikowanych oraz organów prawodawczych i wykonawczych działających na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Ponadto może stanowić przydatne źródło informacji dla sporządzających specyfikacje techniczne (członków CEN/CENELEC oraz EOTA), które powinny brać go pod uwagę realizując zlecone zadania, a także dla producentów i innych użytkowników.

Dokument ten zawiera informacje uzupełniające dokument interpretacyjny A, ponieważ opisuje się w nim rolę odgrywaną w praktyce przez jednostki notyfikowane. Nie wyszczególnia się w nim jednak kryteriów stosowanych przez państwa członkowskie przy rozpatrywaniu wniosków złożonych przez podmioty ubiegające się o notyfikację (temat ten jest uwzględniony w dokumencie interpretacyjnym A).

## **10.10. Dokument interpretacyjny L – Zastosowanie eurokodów**

W dokumencie omówiono cele i korzyści związane z zastosowaniem wersji eurokodów zatwierdzonych jako normy europejskie przez CEN, jak również ich związek z wdrażaniem dyrektywy wyroby budowlane. Dokument jest przeznaczony dla władz wykonawczych, prawodawców, krajowych instytucji normalizacyjnych, sporządzających specyfikacje techniczne, jednostek notyfikowanych oraz przedstawicieli przemysłu.

## **10.11. Dokument interpretacyjny M – Wstępne badanie typu oraz zakładowy system kontroli produkcji**

W dokumencie, biorąc pod uwagę doświadczenie zebrane podczas opracowywania i wdrażania pierwszych zharmonizowanych specyfikacji (norm i zharmonizowanych i Europejskich Aprobatach technicznych) do CPD, podano zasady i strukturę, do których powinni stosować opracowujący projekty rozdziałów dotyczących potwierdzania zgodności w nowych zharmonizowanych specyfikacjach.

Przyjęto postanowienie, aby w rozdziałach dotyczących potwierdzania zgodności zade-monstrować:

- poprzez wstępne badanie typu, że wytwórca spełnia wymagania specyfikacji technicznej a wyrób rzeczywiście spełnia zadeklarowane właściwości;
- poprzez zakładową kontrolę produkcji, że później wytwarzane wyroby również będą spełniały zadeklarowane, w oparciu o wstępne badanie typu, właściwości.

Dodatkowo ważne jest zapewnienie, aby właściwości deklarowane przez różnych wytwórców dla określonych charakterystyk wyrobu były porównywalne, określone z odpowiednim poziomem zaufania i mogły spełnić wymagane klasy lub poziomy dla budowli i budynków (wg prawa krajowego).

## 11. Przydatne adresy internetowe

**<http://www.newapproach.org/>**

Stronę internetową poświęconą nowemu podejściu utworzono w celu popularyzacji normalizacji opartej na zasadach nowego podejścia w Europie, a także w celu prezentacji informacji dotyczących procesu normalizacji. Poprzez tę stronę można uzyskać dostęp do informacji o normach oraz o przebiegu procesu tworzenia norm niezależnie od tego, która z trzech europejskich instytucji normalizacyjnych odpowiada za opracowanie normy dotyczącej danego wyrobu.

**<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/legislation/guide/index.html>**

Wytyczne dotyczące wdrażania dyrektyw opartych na nowym i globalnym podejściu. Wytyczne te mają w założeniu przyczynić się do lepszego zrozumienia dyrektyw opartych na nowym i globalnym podejściu oraz do bardziej jednolitego i spójnego zastosowania tych dyrektyw we wszystkich branżach i na całym wspólnym rynku.

**<http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/>**

Prezentacja branży budowlanej, którą zajmuje się Dyrekcja Generalna Przedsiębiorstw i Przemysłu działająca w strukturach Komisji Europejskiej.

**<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/index.cfm?fuseaction=cpd.position-papers>**

Aktualizowana lista dokumentów wyjaśniających, dotyczących konkretnych zagadnień związanych z wprowadzaniem, wdrażaniem w praktyce i zastosowaniem dyrektywy wyroby budowlane (wzmiankowana w rozdziale 10).

**<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>**

Strona internetowa systemu informacyjnego NANDO (*New Approach Notified and Designated Organisations* = jednostki notyfikowane i wyznaczone w ramach nowego podejścia). Notyfikacja jest działaniem, za pomocą którego państwo członkowskie powiadamia Komisję Europejską i inne państwa członkowskie o tym, że podmiot spełniający stosowne wymagania został wyznaczony do przeprowadzania procedur oceny zgodności, odpowiednio do danej dyrektywy (danych dyrektyw) w określonym zakresie. Odpowiedzialność za zgłaszanie i wycofywanie jednostek notyfikowanych ponosi zgłaszające państwo członkowskie.

**<http://eur-lex.europa.eu/pl/index.htm>**

EUR-Lex zapewnia bezpośredni, bezpłatny dostęp do aktów prawnych Unii Europejskiej we wszystkich językach urzędowych UE. System umożliwi zapoznanie się z dokumentami publikowanymi w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i obejmuje, między innymi, traktaty, prawodawstwo, prawo precedensowe oraz propozycje aktów prawnych.

**<http://www.cenorm.be/cenorm/index.htm>**

Strona internetowa Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN).

**<http://www.eota.be/>**

Strona internetowa Europejskiej Organizacji Aprobata Technicznych (EOTA) zrzeszającej jednostki aprobujące wyznaczone (przez państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa należące do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu będące sygnatariuszami porozumienia o utworzeniu Europejskiego Obszaru Gospodarczego) do wydawania europejskich aprobat technicznych (ETA).

**<http://www.oznakowanie-ce.pl>**

Polskie strony internetowe dotyczące dyrektyw nowego podejścia.

**<http://www.mb.gov.pl/>**

Adres strony internetowej Ministerstwa Infrastruktury odpowiedzialnego za wdrażanie dyrektywy wyroby budowlane.

**<http://www.pkn.pl>**

Polski Komitet Normalizacyjny – PKN